

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Des. No. 890-1938. Trih. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Szeptember 9.
VIII. évfolyam, 242. szám.

Szombat

Nyugaton a helyzet változatlan

London és Páris szerint mégis a nyugati fronton fog eldőlni a háború sorsa — Chamberlain szerint Anglia megtette védelmi intézkedéseit — Tovább nyugodnak a német seregek Lengyelországban — Nyugtalanság Varsóban — Elhagyták állomáshelyüket a lengyelországi idegen követek — Litvánlaban egyre nő a lengyel menekültek száma — Hivatalos angol és francia jelentések a helyzetről — Jugoszlávia cáfolja a mozgósítás híreit — Angol kiáltvány a németekhez

Francia területekre érkeztek az első angol katonai osztagok

A német haderők tegnap tovább folytatták északról és délről előnyomulásukat Varsó felé. Céljuk az olasz katonai szakértők szerint az, hogy az egész nyugati lengyel hadsereget harapófogóba szorítsák, ami ha sikerül, úgy csak a csoda mentheti meg azokat a teljes lefegyverezéstől. — A nemzetközi és a semleges sajtó hangos a német hadvezetőség dicséretétől, de a brit és a francia lapok hangjából is kivehető a megdöbbenés a rendkívül gyors eredmények miatt. — A nyugati helyzetet még mindig titokzatosság veszi körül. Tegnap a francia nagyvezérkar még szűkszavúbb volt, mint azelőtt és csak a párisi lapok igyekeznek meg nem erősített helyzetképet adni, hogy megnyugtassák a szokatlan csend által idegessé tetteket. — Chamberlain miniszterelnök az alsóházban igyekezett megfelelő magyarázatot adni a pillanatnyi helyzetről, de azt még homályosabbá tette azzal a kijelentésével, hogy „a brit kormány megtette védelmi intézkedéseit”. A kormány ugyanis eddig állandóan „támadó” és „megtorló” harcokról beszélt. — Lengyelország nagyobb kölcsönt kap a harc folytatására, aminek bejelentése szintén feltűnést keltett. A német sikerek hatása Szovjetországban óráról-órára nő. Ezt igazolják azok a népgyűlések, amelyeket a szövetséges kommunista köztársaságok egyes vidékein a Moszkva-Berlin megegyezés mellett megtartottak. — Az USA válaszolt elsőnek Franco tábornok békefelhívására és hangsúlyozta, hogy hajlandó a közvetítést vállalni a béke érdekében.

Ezek az elmúlt nap jelentős eseményei, amelyekről az alábbiakban számolunk be:

CSAK A FRANCIA SAJTÓ KÖZÖL HIRADÁSOKAT A NYUGATI FRONTOKRÓL

(PÁRIS.) (Havas.) A francia közvélemény megnyugtatótására a Paris Midi és a Petit Parisien a következőket írják a nyugati fronton lejátszódó eseményekről:

— A francia haderő Eisenburg és Timonville között, ahol a Maginot-vonal legerősebb pontjaira támaszkodhatik, több helyen behatolt a német területekre azért, hogy a frontot rugalmasabbá tegye. Mindez rendkívül heves tüzési párbaj keretében zajlott le. Megállapítható azonban, hogy ezeknek a csetepatéknak nincs nagyobb jelentőségük és azt a célt szolgálják, hogy a háborúban szükséges érintkezést az ellenféllel a meglepetések elke-

rülése végett fentartsák. Az eredményesebb hadműveletet egyelőre két körülmény nehezíti meg és pedig: 1. az, hogy a felfejlődés még nem teljes és mindkét részről lényegtelen mennyiségű csapatot van a vonalakon, 2. a Rajna rendkívül gyors folyása, amely lehetetlenné teszi a hidverést.

Ugyanezek a lapok közlik, hogy az utóbbi órákban nagyobb angol csapatok érkeztek Angliából Franciaországba, amelyeket különböző vonalakon helyeztek el.

Chamberlain: „Anglia megtette védelmi intézkedéseit”

(LONDON.) (Reuter.) A brit alsóház tegnapi ülésén Chamberlain miniszterelnök Greenwood kérésére nagyobb beszédben ismertette a helyzetet. Kijelentései többek között így hangzottak:

— Valóban szükséges, hogy a jelenlegi helyzetben képet adjunk a történelmről. Vannak bizonyos kérdések azonban, amelyek fontosak, de amelyekről kényes természetüknél fogva beszélni nyíltan nem lehet. Amit elmondhatok az, hogy a lengyel nemzet hősi harcainak megértést válthatnak ki mindenkiben, aki a hazaszeretetet értékelni tudja. A lengyel katonák mindig hősiessé tudott küzdeni és ez az erénye teszi képessé arra, hogy most csak méterről-méterre engedje át a teret a

A csapatok számáról, erejéről és összetételéről azonban nem adtak bővebb felvilágosítást. Ugyancsak Párisból közlik, hogy a francia kabinet tegnap este minisztertanácsot tartott, amelyben

a Lengyelországnak Angliával közösen nyújtandó kölcsön ügyét tárgyalták meg. Varsó ugyanis a hadvezetés folytatására nagyobb összeget kért Londontól és Páristól, amit azonnal meg is szavaztak számára.

tulerőnek. A német hadsereg nagy erőket dob a küzdelembe és gyors döntésre törekszik. Anglia a jelenlegi helyzettel számolva, megtette védelmi intézkedéseit. A flotta harcol a tenger alattjárók ellen. A repülők bombázták Wilhelmshafen és Kuxhaven kikötőket. Ugyanakkor kétmillió példány röpcédulát szórtak el a német területeken. Légvédelmi intézkedéseink bevéltak. A birodalom tagjai biztosítottak együttműködésükéről. A lengyel kormánynak Párisal egyetértőleg nagyobb kölcsönösséget folyósítunk a hadviselés folytatására.

Végül közölte Chamberlain, hogy tovább folytatják az anyák és gyermekek elmenekítését és bejelentette, hogy eddig másfélmillió gyermeket és asz-

Franasovici, Románia párisi nagykövete átnyújtotta megbízólevelét a francia köztársasági elnöknek

(PÁRIS.) (Rador.) Lebrun francia köztársasági elnök csütörtökön délelőtt fogadta Richard Franasovicit, Románia új franciaországi nagykövét, aki átnyújtotta megbízólevelét. A bemutatkozó kihallgatáson jelen volt Bonnet francia külügyminiszter is. Franasovici nagykövet beszédet intézett Franciaország köztársasági elnökéhez. Kifejezésre juttatta Románia és II. Károly király Ofelségének legmelegebb érzelmeit és teljes barátságát Franciaország iránt. A román nép mindig hálával gondol Franciaország támogatására, amelyet szabadságának kivívása érdekében a történelem folyamán élvezett. A tragikus órák után, amelyekben jelenleg élünk, el kell jönnie a békének, amely szebb, egészségesebb és igazságosabb jövőt hoz az

emberiség számára.

Lebrun köztársasági elnök válaszbeszédében hangsúlyozta, hogy mélyen meghatja az a baráti üzenet, amelyet a nagykövet Románia és II. Károly király Ofelségének nevében tolmácsolt. Utalt arra, hogy Franciaország és Románia mindig szoros és eredményes együttműködést fejtettek ki a civilizáció és a fejlődés érdekében. Ohajtja, hogy sikerüljön megmenteni azokat a szellemi és erkölcsi javakat, amelyek az emberiség legnagyobb kincsei. Végül kijelentette, hogy úgy a maga, mint a francia kormány részéről a legteljesebb bizalom és legőszintébb érzellem fogja elősegíteni Franciaország és Románia együttműködését.

szonyt helyeztek el vidéken. A szűkszavú beszéd az esti sajtó szerint bizonyos csalódást keltett.

FELTARTÓZTATHATATLANUL NYOMUL ELŐRE A NÉMET HADSEREG

(BERLIN.) (DNB.) A német főhadiszállás jelenti:

A csapatok tegnap és ma délelőtt mindenhol elérték a számukra kijelölt határvonalakat és ellenállhatatlan lendülettel törték meg az ellenfél egyre gyengébben jelentkező ellenállását. Az elővéd már negyven kilométerre közelítette meg a Varsót körülvevő védelmi vonalat.

Egy későbbi jelentés beszámol arról, hogy a német haderő teljesen megsemmisítette 2 divíziót és foglyul ejtették Gonesarou tábornokot, Pilsudszky marsall egykori hadsegédét.

FEJETLENSÉG VARSÓBAN

(VARSÓ.) (United Press.) Az United Press varsói munkatársa közli a lengyel fővárosból, hogy ott elképzelhetetlen fejtelenség uralkodik. Mindenki menekülésre gondol, ami lehetetlenné teszi a rend fenntartását. Az uccák tömve emberekkel, akik vagyontárgyaikkal megrakott kézikocsikon igyekeznek menteni, ami menthető. Az üzletek leg nagyobb része zárva van, a raktárok kiürültek mert a főváros lakosságának élelmezése a vidéken is kitört pánik miatt a lehető legrosszabbá vált. A varsói leadó hiába igyekszik a rend fenntartására, mert a lakosság nem hallgat a figyelmeztetésekre. A csataterektől a legképtelenebb hírek szivárognak be Varsóba, amik lehetetlenné teszik a józan mérlegelést. Általánossá vált az a vélemény, hogy a Harmadik Birodalom borzalmas erejű katonai nyomását csak Lengyelországnak kell végigszenvednie, mialatt a nyugati szövetségesek alig kaptak izelítőt a háborúból és annak nehézségeiből. A hangulat koránt sem az, ami volt még néhány nap előtt, mert Berlin katonai sikerei még a reményét is elvették a katonai ellentámadásnak. A sorozatos légbomba támadások miatt a gyermekeket már két napja elmenekítették a városból, ami a szülők lelkiállapotát még elviselhetlenebbé tette, mert kicsinyei hollétéről senki sem tud felvilágosítást adni. Az élelmiszerüzletek előtt veszedelmessé vált a tolongás, mert mindenki igyekszik menekülése előtt hosszabb-kevesebb ideig elég élelmet megszerezni.

AZ EDDIGI ZSÁKMÁNY

(BERLIN.) (DNB.) A német hadvezetőség jelentése szerint az eddigi zsákmány hadifoglyokban 25.000, ágyukban 126, páncélcsovikban és tankokban 87. A kézi és gépfegyverek számát még megközelítőleg sem lehetett megállapítani.

JEGYZÖKÖNYV A „KÜLÖN BÉKE” ELLEN

(LUBLIN.) (Patt.) A lengyel kormány és a francia követ jegyzőkönyvet irtak alá, amely kizárja, hogy Varsó és Páris külön békét kössenek.

CHURCHILL TERVE

(BERLIN.) (DNB.) A német távirati iroda közlése szerint Churchill tervet te azt a tervet, hogy a 3 ezer méteren felüli légtereket nyilvánítsák semleges

zónáknak. A DNB szerint a célzat világos. Anglia eddig ugyanis 6 ízben sér-tette meg a semlegességet az által, hogy gépeit átrepültette Hollandia, Belgium, Dánia és Norvégia felett.

CIANO TÁRGYALT AZ AN-GOL NAGYKÖVETTEL

(RÓMA.) (Stefani.) A kormányhoz közelálló körök véleménye szerint Clano az utóbbi időkben többször tárgyalt a római angol nagykövettel, de ezeket a megbeszéléseket a legnagyobb titokban tartják. A hírt nem erősítették meg.

AZ OLASZ SAJTÓ ERŐSEN NÉMETBARÁT HANGJA

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz lapok ilyen címek alatt kommentálják a német főhadiszállás jelentéseit:

„Két divízió megsemmisítve”, „A Führer katonái között”, „Hengerrel a német hadsereg”.

A Giornale d'Italia így ír:

— A korridor után sorozatos győzelmek minden vonalon. Mindez újabb és újabb csapás Versailles számára. Varsóban felbomlott a rend. A Harmadik Birodalom jelentősebb veszteség nélkül fog bevonulni az ellenfél fővárosába és a lengyel hadsereg olyan harapófogóba kerül, ahonnan nincs többé menekülés. Kérdés, hogy ezek után minő feltételeket fog diktálni Hitler vezér és kancellár.

A Tribuna szerint a lengyel nemzet azok sorsára jutott, akik az utolsó évtizedben Angliára bízta magukat. Nyugodtan el lehet mondani, hogy Varsó a Winston Churchillek és Edenek áldozatává lett. Vajon a felelősséget érzik-e ezek a politikusok? A Messagero azt írja, hogy voltak olyan hangok, amelyek azt hitték, hogy Róma azért, mert a Führer kívánságára egyelőre nem avatkozott bele a viszályba, eltávolodott Berlinton. A totális államok nem ismerik a szerződészségesséket.

A Corriera dela Sera megállapítja, hogy

Anglia tevékenysége három csoportot alakított ki. És pedig a háborút viselő demokráciákat, a tekintélyhatalmakat (Itália, a Harmadik Birodalom, Japán, a szovjet és Spanyolország), továbbá a semlegeseket. Ez utóbbiak képviselik a fegyveres semlegességet, mert valamennyien állig fel vannak fegyverezve azért, hogy megvédjék határaik épségét, de emint hangoztatják, nem a Harmadik Birodalom ellen, mert Berlinton Hitler kancellár nyilatkozata után nem tartanak, hanem inkább a beavatkozásba sodortatás ellen.

A Telegaphs a francia és az angol hadijelentéssel kapcsolatban úgy véli, hogy

Franciaországra mély benyomást tett az a barátságos érzület, amelyet Berlinben állandóan hangoztatnak. Ezt igazolja a legjobban az, hogy a Siegfried-vonal előtt nem akar megindulni az offenzíva. A katonák ki-kiülnek a fedezékek tetejére és virágokkal dobálják egymást. Világítótáblákat mutatgatnak egymásnak ezzel a felirattal: „ne löjjetek, mi sem lövünk”. Három napja mult a hadüzenetek és nem történt semmi. Nem is csoda. Hiányzik a csapatokból a lelkesedés ahhoz, hogy egy megindokolatlan háborút megkezdjenek. Különösen a franciákból hiányzik az offenzívához szükséges lelki diszpozíció, ami nélkülözhetetlen feltétele a háborúknak. A Duce ezt előre megjósolta akkor, amikor minden erejével a célszerűtlen hadüzenet elkerüléséért fáradozott.

MÉLY BENYOMÁS BELGIUMBAN, BULGÁRIÁBAN ÉS A SZOVJETBEN

(BERLIN.) (DNB) A belga sajtó külön kiadásokban ismerteti a lengyelországi hadszíntér eseményeit és megállapítja, hogy csak a csoda mentheti meg a lengyel haderőt a végső megsemmisüléstől. A bolgár lapok megjósolják a lengyel-német háború korai befejezését. Svájci újságai közlik, hogy

Lengyelország óriási áldozatot hozott London barátságáért, mert már eddig is fel kellett áldoznia legértékesebb területeit. Nagy és mély a benyomás a szovjetben is, amit a legjobban igazol az, hogy

a Molotov és Ribbentrop által aláírt megnevezési egyezményt nyilván az utolsó napok hatása alatt, az egész ország területén ünneplik. Mindenütt népgyűléseket tartanak, amelyeknek szónokai méltatják a külügyi népbiztosság előrelátható politikáját és életetik Sztalint, a Führert, Mussolinét és Molotovot.

DALADIER MEGBESZÉLÉSEI

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök kihallgatáson fogadta Gamelin tábornok vezérkari főnököt és vele hosszas megbeszélést folytatott, amelyről semminemű tájékoztatást sem ad-

„Ha a harapófogó bezárul”

(RÓMA.) (Stefani.) A Corriera dela Sera katonai szakértője fenti cím alatt cikket közöl, amelyben többek között a következőket írja:

— Az északról és délről előrenyomuló német hadak harapófogóba akarják szorítani Varsótól keletre a lengyel haderőt. Azért erősítik az iramot emlitett két irányból és állanak a nyugaton, amely vonalat ellenfeleik szükség-szerűen tartani kötelesek. Ha Varsót sikerül elfoglalni, akkor a harapófogó bezárul és a lengyel haderőnek több, mint a fele felmorzsolódik, vagy meg kell adja magát. Ez ellen most már csak a csoda mentheti meg a lengyel hadvezetőséget.

A BRIT HIVATALOS JELENTÉS

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány a következő hivatalos jelentést adta ki.

— Tegnap reggel észrevettük, hogy nagyobb repülőraj igyekszik a Szigetország belseje felé. Első percekben mindenki arra gondolt, hogy a brit haderő gépei jönnek, de később lőni kezdték a közeledőket, mire azok távoztak. Londonban riasztó jelzés hangzott el. A lakosság nyugalmát és hidegvérét megőrizve sietett a védelmi helyekre.

Ugyancsak Londoból közlik, hogy a brit kormány utasítására megkezdődött a gazdasági háború a Harmadik Birodalom ellen. A brit flotta ennek megfelelően a legnagyobb szigorúsággal kutatja át a kereskedelmi hajókat és ha azokon Németország felé szállítandó árukat talál, a gőzösöket brit kikötőkbe utasítja. Tegnap Gibralfárnál egy jugoszláv és a csatorna közelében egy holland hajó jutott erre a sorsra.

AMERIKA VÁLASZOLT FRANCO TÁBORNOKNAK

(WASHINGTON.) (United Press.) Cordell Hull külügyi államtitkár hivatalosan közölte a washingtoni spanyol követtel, hogy az Egyesült Államok kormánya kész minden olyan közbenjárásra, amely az általános megbékülést célozza.

MIÉRT MARADT SEMLEGES KANADA

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó fenti cím alatt azt írja, hogy Kanada Chamberlain kívánságára maradt semleges. A brit miniszterelnök ugyanis azt remélte, hogy Kanada mint vevő még akkor is

tak ki. Később Bonnet külügyminisztert, Guy la Chambre, Mandel és Sarraut minisztereket, majd a párisi, brit és lengyel megbízottakat fogadta.

KORLÁTOZZÁK A LUXEMBURGI RÁDIÓLEADÓ MŰKÖDÉSÉT

(LUXEMBURG.) (Havas.) A luxemburgi kormány betiltotta a rádióleadó műsorközvetítését. A jövőben csakis a kormány hivatalos jelentéseit adhatja. Az intézkedés igen nagy feltűnést keltett.

IRJÁK A HÁBORUS FELEK ÁLLAMPOLGÁRAIT

(BERLIN.) (DNB) A birodalmi kormány rendeletet bocsájtott ki, amely felszólítja a Harmadik Birodalom területén maradt angol, francia, dominiumbeli, indiai, francia és brit gyarmati állampolgárokat, hogy azonnal jelentkezzenek összeírás végett a német ha-

bevásárlóként léphet fel az USA-ban, ha a semlegességi törvényt meg is szigorítják. Az Egyesült Államok kormánya azonban nem csak az írott betűket nézi, hanem a rendelet értelmét is figyelembe veszi — írja a Völkischer Beobachter — és ezért Chamberlain tévedni fog.

WINDSOR HERCEGE ANGLIÁBA UTAZOTT

(CANNES.) (Rador.) Windsor herceg, aki felajánlotta szolgálatait az angol kormánynak, pénteken gépkocsin a La Manche csatorna egyik kikötőjébe utazott. A windsori herceg a újságírók kérdésére, hogy milyen szerepet kíván betölteni a jelenlegi eseményekkel kapcsolatban, megtagadott minden felvilá-

Az első angol katonai csapat egységek megérkeztek Franciaországba

(PÁRIS.) (Rador.) Az összes francia lapok nagy lelkesedéssel számolnak be arról, hogy az angol csapatok első egységei megérkeztek Franciaországba. A Franciaországba érkezett angol csapatok a francia hadsereggel egyidejűleg kezdik meg tevékenységüket.

AZ ANGOL KIÁLTVÁNY SZÖVGE

(LONDON.) (Rador.) Azok a röpiratok, amelyeket angol repülőgépek dobáltak le többmillió példányban a német határzónában a következőket tartalmazzák.

— Német férfiak és asszonyok! A német kormány háborút kényszerített Angliára. Tette ezt annak ellenére, hogy tudatában volt, hogy sok kal borzalmasabb katasztrófába sodorja az emberiséget, mint 1914. évben. Azok a biztosítékok és békésnek látszó törekvések, amelyeket április hónapban Hitler vezér és kancellár adott, értéktelenné váltak, éppen úgy mint azok a szavak, amelyek elhangzottak és az egész nemzetet halálos veszedelembé sodorták, anélkül, hogy erre az eljárásra a legkisebb mélység is volna. Pedig erre a háborúra nem volt szükség, mert Németországot semmiféle formában, semmiféle támadás nem fenyegette és így eljárása annál indokolatlanabb. Nyugodtan megvalósíthatta a Rajnavidék visszacsatolását, megvalósíthatta Ausztria bekebelezését, majd nyugodtan és békés módon a szudéta-vidéket is bekapcsolta a birodalomhoz. Sem mi, sem pedig más

tóságoknál. A jelentkezés csak 16 évtől feljebb kötelező. Az ennél fiatalabbakat csak be kell jelenteni.

ELHAGYJÁK SZÉKHELYEIKET A LENGYELORSZÁGI IDEGEN KÖVETEK

(STOCKHOLM.) (Havas.) Varsóból tegnap távozott az angol, francia és a japán követ. Ez utóbbinak hozzátartozói Moszkvába utaztak. Sorra elhagyják helyeiket a fenyegetett városokban székelő konzulok is.

LITVÁNIÁBAN EGYRE NŐ A LENGYEL MENEKÜLTEK SZÁMA

(KAUNAS.) (DNB) Az utolsó két nap alatt tömegesen érkezett a litván határra azoknak a menekült katonáknak a csoportja, akik nem kívánnak részt venni a további küzdelmekben. Ugyancsak Kaunasból közlik, hogy a mozgósítási hírek nem felelnek meg a valószínűságnak.

NÉMET REPÜLŐK TEVÉKENYSÉGE

(BRILIN.) (Rador.) A DNB jelentése szerint tegnap a német repülőgépek száma, a Visztulán átvezető hidat semmi semmitettek meg bombákkal, Varsótól délre és ennek következtében a hátráló lengyel hadseregnek a Visztulán való átkelése nagy nehézségekbe ütközött.

JUGOSZLÁV CÍFOLAT

(BELGRÁD.) (Avala.) Hivatalos helyről megcáfolják az angol távirati irodának azt a hírt, mintha Jugoszláviában elrendelték volna az általános mozgósítást. Mindössze néhány tartalékos korosztályt hívtak be, főleg műszaki csapatokhoz az őszi fegyvergyakorlatra.

nemzet nem tiltakozott ez ellen, mindaddig, ameddig a vezér és kancellár már nem német nemzetek életlehetőségeire tört. Minden nem is egészen jogos német törekvést békes uton teljesítettünk és Roosevelt amerikai elnök olyan tisztesleges békét ajánlatot, amely a zavartalan felbőjtést biztosíthatna volna. Ennek elfogadása helyett a ti vezetőitek lemezárásra ítélnék beneteket, olyan nyomorúságra és keserves háborús mérkőzésre, amely háborúnak a megnyerését ők, maguk sem remélhetik komolyan. Nem mi fogunk csalódni, hanem ti lesztek a keserves csalódás áldozatai. A cenzura évek hosszú során át meg akadályozta, hogy megismerjétek az igazságot, azt az igazságot, amelyet pedig még a nem civilizált népek is már jól ismernek. Ez a cenzura megbénította a ti józan gondolkodásotokat, mert a józanul gondolkozókat koncentrációs táborokba szállították. Mi biztosítunk beneteket arról, hogy mi nem vagyunk a német nép ellenségei. A cenzura és a többi tilalmi rendelkezések eltűntek előttem azt is, hogy nincs felkészültségetek hosszú háborúra. A sorozatos új és fel-emelt adók ellenére az anyagi csőd szélén álltok. A mi és szövetségeseink anyagi és élelmiszerkészlete ki meríthetetlen. Hadseregünk és annak szükségletei olyan hatalmasak, hogy a legtekélyesebb használat mellett is soha el nem fogyhatnak. Német néz, ha akarod, most még békét kérhetsz. Mi bármely olyan német kormány-nal, amely békeszerető, szívesen megkötjük a begállapodást.

A röpiratokon nem volt semmiféle névalírás.

HIVATALOS FRANCIA JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia nagyvezérkar szeptember 7-én a következő 8. számú hivatalos jelentést adta ki: A Rajna és a Mosel folyók közötti frontszakaszon az ellenség megerősíti állásait és csapatlétszámát. A Német Birodalom hátsó részeitől jelentős csapattek vonultak fel erre a frontszakaszra.

Jelentkezniük kell az összes kolozsvári járműtulajdonosoknak gépekkel, szekerekkel együtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkövetség a következő hirdményt bocsájtotta ki:

1. Az összes kolozsvári személy- és tehergépkocsik tulajdonosai, motorkérpárok, társasgépkocsik tulajdonosai kötelesek járműveikkel együtt azonnal megjelenni a rendőrségen a rekviráló bizottság előtt.

2. A ló, kocsik, szekér, hám és kerék

pártulajdonosok, lovaikkal, járműveikkel és felszerelésekkel együtt kötelesek azonnal megjelenni a kissporttelepen.

3. Mindazokat, akik a fenti rendelkezésnek nem tesznek eleget, katonai törvényszék elé állítják, amely a módosított rekvirálási törvény 48. szakasza alapján hat hónaptól egy évig terjedő elzárással és pénzbüntetéssel sújti őket.

IRAK KIUTASITJA A NEMETEKET

(PÁRIS.) (Rador.) Az iraki követség közölte, hogy miután Irak megszakította a diplomáciai tárgyalásokat Németországgal, az iraki kormány elhatározta, hogy az összes Irak területén élő német állampolgárokat kiutasítja az országból.

SZIGORITOTT ELLENŐRZÉS GIBRALTÁRBAN

(MADRID.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség azt jelenti Algecirasból, hogy azok a hírek, mintha a Gibraltárból távozókat szigorú ellenőrzés alá vonnák, mindenben megfelelnek a valóságnak. Azok az utasok, akik akár szárazföldön, akár pedig vízi úton elhagyják a város területét, a legszigorubb ellenőrzést, sőt a személyi motorozást is kénytelenek elszervezni.

A SZIGORITOTT SEMLEGES-SÉGI TÖRVÉNY HATÁSA

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti Newyorkból: Az amerikai gépkocsi gyárak, motorokat és gépkocsialkatrészeket, előállító üzemek elhatározták, hogy a szigorú amerikai semlegességi törvényre való tekintettel sem motort, sem pedig gépalkatrészeket nem adnak el a hadban álló államok részére.

KONGRESSZUSRA HIVJÁK EGYBE AZ AMERIKAI ORSZÁGOKAT

(WASHINGTON.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség azt jelenti Washingtonból, hogy Roosevelt, az Észak-amerikai Egyesült Államok elnöke szeptember 15-re határozta el összehívni az amerikai államok kongresszusát, amelyen tárgyalják a jelenlegi nemzetközi eseményeket és helyzetet. Egyes amerikai közírók ma is változatlanul fenntartják azt az álláspontjukat, hogy Amerikának ki kell szolgáltatnia Anglia és Franciaország részére azt a hadianyagot, amelyet ez a két állam még az amerikai semlegességi törvény életbe lépése előtt rendelt, mert a hadianyag leszállításának megtagadásával Amerika gyengítene Anglia és Franciaország helyzetét és arra bátorítaná Olaszországot, hogy a maga részéről az eddiginél aktívabb módon kapcsolódjék be az európai konfliktusba. Más közírók viszont annak a felfogásuknak adnak kifejezést, hogy Amerika teljes semlegességének megőrzése a tökéletes semleges álláspont változatlan fenntartására ösztönöznék Japánt és az orosz Szovjetet is.

Az amerikai közírók közül Walter Littmann nyíltan amellett foglalt állást, hogy Amerika szállítsa le az eladott hadianyagot és fegyvereket Angliának és Franciaországnak. Az amerikai semlegességi törvényt bölcs óvatossággal alkalmazzák, mert az olyan semlegesség, amely Anglia és Franciaország meggyengítését eredményezné, semmiesetre sem célszerű, mert tekintetbe kell venni azt is, hogy Amerika magatartása döntő módon befolyásolja az orosz Szovjet álláspontját is, mert közismert Sztalinnak az a kijelentése, amely szerint a maga részéről szívesebben segíti a győztes Németországot, mint azt a Harmadik Birodalmat, amelynek számára a legyőzetés veszélye fennforoghat.

CSAK SZINLELT ÉS LEPLEZETT

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség közli a francia nagyvezérkár szeptember 7-ről kelt következő jelentését: A frontokon a tevékenység úgy a mi részünkről, mint pedig az ellenség részéről csak színlelt és leplezett.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A német távirati iroda a német katonai főhadiszállás következő jelentését közli: „A lengyel hadsereg visszavonulása szeptember 6-án is az összes frontokon folytatódott. Annak az értékes támogatásnak a hatása alatt, amelyet a német repülőrajok nyújtottak. Az üldöző német hadsereg a visszavonuló ellenség közvetlen közelébe jutott és egyes helyeken harcra kényszerítette őket. Lengyelország déli részében a német csapatok elfoglalták Neusandezet és átlépték a Dunajac folyót északra. Krakkóba csapa-

pataink minden ellenállás nélkül vonultak be. A bevonuló német osztagok tisztelegtek Pilsudszky marsall sírmeleke előtt. Kielce városnak elfoglalása után csapataink gyorsan folytatták az előnyomulást kelet felé a Lisagora hegységre és Maila felé, nagyon megközelítve Tomaszovot és Lodzot. Graudenzől északra csapataink megtisztították az ellenségtől a vasutvonalat. A német csapatok által zsákmányolt ágyuk száma kilencvenre emelkedett. A 9-ik és 17-ik lengyel hadosztályt, két vadászpilóta és a Pomarska lovas dandár csapatait megsemmisítették. Ezeknek a csapatoknak csak egészen jelentéktelen töredéke tudott a Visztulán átszelve megmenekülni, eldobálva fegyverét és felszerelését. Az erdőségekben visszahagyott és zsákmányolt hadianyag értékét csak egy hét mulva lehet megállapítani az anyag pontos leltározása után. A Visztulától keletre csapataink két helyen is átkeltek a Narew folyón és behatoltak Pul-tuskba Rozan közelében. Repülő rajaink támadása visszavonulásra késztette az itt állásban levő ellenséges hadoszlopokat.”

ANGLIÁBAN EMELIK AZ ADÓKAT

(LONDON.) (Rador.) A Daily Mail jelentése szerint Sir John Simon pénzügyminiszter az alsóház legközelebbi ülésén bejelenti, hogy számos új adó-nemet vezet be, a régiakat pedig fel-emeli. Elsősorban a fényüzési adót fogják fölemelni. A pénzügyminiszter bejelenti azt is, hogy hadfelszerelési célokra újabb ötszázmillió angol fontot irányoznak elő, amely összeget bel-földi kölcsönből fogják fedezni, illetve előteremteli.

A végső győzelemig...

(LONDON.) (Rador.) A londoni lapok csütörtök reggel megjelent száma megállapítja, hogy Anglia és szövetségesei elhatározták, miszerint a háborút végigviszik a végső győzelemig. A lapok általában dicsérik a lengyel katonák hősségét és kétségbevonják Hitler sztratégiai felfogásának helyességét abban a tekintetben, hogy döntő győzelmet arat Keleten és addig a nyugati fronton védőállásban marad. Az angol lapok szerint valószínű, hogy Hitler a lengyel fronton rövidesen kivívandó győzelme után újabb békeajánlatot tesz Angliának és Franciaországnak. Ez a terve azonban eredménytelen lesz, mert Anglia és szövetségesei rendíthetetlenek abban az elhatározásukban, hogy teljes győzelmet kell aratniuk Németország felett. A Times azt írja, hogy mindaddig, amíg Németországban a jelenlegi rendszer fog uralkodni és a jelenlegi államfő, új válságokra is elkészülhet az egész vi-

lág. Ezzel a rendszerrel és szellemmel egyszerismindenkorra le kell számolni. A lap még hozzáfűzi cikkéhez azt, hogy a tengerészeti hadműveletek rendszer mederben bontakoznak ki és hogy megkezdődött a német tengeralattjárók tövékenysége is.

A Daily Express véleménye szerint a döntő győzelem nem keleten, hanem a nyugati fronton lesz, amelyen Németország egyenlőre védő állásba helyezkedett. A lap egyébként a lengyelországi német sikereknek nem tulajdonít túlzott jelentőséget és felemlíti, hogy még abban az esetben is, ha Varsó is elesik, Hitler meg nem tekintheti magát végső győztesnek, éppen úgy, mintahogy Moszkva elfoglalása sem mentette meg Napoleont a bukástól.

A cikk annak bejelentésével végződik, hogy az angol hadihajók meg fogják tisztítani a tengereket a német tengeralattjáróktól.

Semmiféle bombázás nem történt

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda a következőket jelenti: „Annak ellenére, hogy Párisban újabb légi támadásról adtak le riadójeleket, semmiféle bombázás nem történt. Azok a hírek, minthogyha francia területre gázbombákat és iperittel telt ballonokat dobtak volna le, nem felelnek meg a valóságnak. A francia léghárító védelem eredményesen működik. Ennek ellenére, ha újlag ellenséges repülőgépek közeledését jelentenek, a lakosságot a legpontosabban fogják tájékoztatni a támadás eredményéről.”

CSEHSZLOVÁK LÉGIÓ ALAKUL FRANCIAORSZÁGBAN

(PÁRIS.) (Rador.) A párisi csehszlovák követség felhívást intézett az összes olyan csehszlovák állampolgárokhoz, akik Franciaországban élnek és hűségeseik maradtak a csehszlovák állameszméhez, hogy szeptember 14-én jelentkezzenek a csehszlovák légió megalkotása érdekében.

ANGOL TÁBORNOKOK LÁTÓGATÁSA PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Rador.) Gamelin tábornok Vuilemin tábornok társaságában fogadta szeptember 4-én Ironshide angol tábornokot, az angol szárazföldi hadsereg parancsnokát, valamint Ins-

HITLER A KORRIDOR TERÜLETÉN

(BERLIN.) (Rador.) A német hivatalos távirati iroda közli, hogy Hitler vezér és kancellár újlag meglátogatta a korridorban levő német csapatteket és látogatást tett Graudens környékén is, ahol kedden véres elkeseredett harcok folytak, amelynek folyamán a német csapatok tízezer hadifoglyot ejtettek és több, mint száz ágyut zsákmányoltak. Az ellenállhatatlan német támadás alatt visszavonuló lengyel csapatok a levegőbe röptették a Graudens felé vezető országút összes hidjait. Az egész környéket a fejvesztetten menekülő lengyel hadsereg tagjai részéről eldobált hadianyag és felszerelés borítja. Hitler vezért és kancellárt, ahol csak megjelent, leirhatatlan lelkesedéssel fogadták, nemcsak a német hadsereg katonái, hanem az elfoglalt vidékek lengyel polgári lakossága is.

ISMERETLEN REPÜLŐGÉPEK BELGIUM FELETT

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint kedden éjjel újlag repülőgépek jelentek meg Anvers város felett nagy magasságban. A léghárítók azt nem tudták megállapítani, hogy a repülőgépek, melyik hadsereghez tartoznak, ennek ellenére a tüzérség megnyitotta rájuk a tüzet.

SPANYOLORSZÁG SEMLEGES MARAD

(BURGOS.) (Rador.) Az a rendelet-törvény, amely a jelenlegi európai viszályban leszögezi Spanyolország semlegességét és amely a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg, söröl-szóra egyezik azzal a semlegességi törvénnyel, amelyet az 1914. évi augusztus havában jelentettek meg.

folytatta az országutakat és a városok bombázását, köztük természetesen alsósorban Varsót. A lengyel léghárító útegek sikeresen bombázták a német repülőket. Harmincöt német repülőgépet lelőtünk, mi 12 gépet vesztettünk. A Warthe-Sterkow-Kamiens vonalon az ellenség előnyomulását feltartóztattuk. Poznan környékén nyugalom van. A keleti fronton sincs jelentősebb esemény Gdynia környékén még tartanak a harcok. A engyel helyőrségnek sikerült kitörnnie, amely alkalommal egy tankot, három nehéz gépfegyvert zsákmányoltunk. Számos hadifoglyot ejtettünk.

SZLOVÁK CSAPATOK TÁMADÁSA

(BRATISZLAVA.) (Rador.) A német távirati ügynökség a szlovák hadsereg parancsnokságának jelentése alapján közli, hogy a szlovák csapatok győztes támadást indítottak a lengyel hadseregnek az ellen a szárnya ellen, amely a Tátrában északkeletre volt állásban. Az ellenség kénytelen volt visszavonulni és ilymódon a német csapatok előnyomulását lényegesen megkönnyítette. A keleti fronton végrehajtott hadműveletek szintén eredményesek voltak, a szlovák hadsereg számos magasrangú lengyel tisztet és több katonát ejtett hadifoglyul. A visszavonuló lengyel csapatok felrobantották az országutakat és a hidakat, felgyújtották a barrikádokat és több falut. A lengyel repülőgépek hét-főn és kedden megkísérelték, hogy Presov és más szlovákiai keleti helységek ellen támadást intézzenek, de a szlovák tüzérség és vadászpilóta repülőgépek visszaverték a lengyel támadást, ilymódon a lengyel repülőgépeknek nem sikerült szlovák területet bombáznok.

ANGLIÁBAN IS MEGSZERVEZIK A CSEH LÉGIÓT

(LONDON.) (Rador.) A tájékoztató minisztérium közli, hogy Londonban is megkezdődött a csehszlovák légió megszervezése. A légiót Benes Eduárd nevével nevezték el.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(RÓMA.) A Stefani távirati iroda közli az olasz államvasutak hivatalos jelentését, amely szerint Olaszország vasúti összeköttetése és forgalma Franciaországgal és Svájcjal teljes mértékben helyreállott és a normális keretek között bonyolódik le. Az Orient Express, amely eddig csak Milánóig közlekedett, szerdától kezdve zavartalanul folytatja útját egész Párisig, illetve Isztambulig is, mindkét irányban.

(WASHINGTON.) A tengerészeti minisztérium parancsot adott a Spencer, Drehne, Hamilton és Ingha nevű hadihajóknak, hogy azonnal foglalják el az Atlanti Óceánon részükre már korábban kijelölt helyet és szigorúan őrködjenek az amerikai semlegességi törvény pontos betartása felett.

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai hatóságok minden előkészületet megtettek a még Európában maradt amerikai állam polgárok mielőbbi hazaszállítása érdekében. A President Roosevelt, a Brisava és a Manhattan nevű oceanjáró hajók külön utakon fognak közlekedni az európai országok felé, hogy felvegyék fedélzetre az Európába rekedt amerikai állampolgárokat. Az amerikai oceanjáró hajók 3000 utast tudnak fedélzetre felvenni.

(BERN.) (Rador.) A Nemzetközi Vöröskereszt Egyesület tájékoztató irodát állított fel, amely a hadviselő államok hadseregéhez tartozó hadifoglyok fogylétéről és tartózkodási helyéről fogja rendszeresen tájékoztatni a hadifoglyok hozzátartozóit.

(BERLIN.) (Rador.) A német távirati iroda a német nagyvezérkar hivatalos jelentése alapján közli, hogy a keletporoszországi hadműveletek során szerdán 18 lengyel repülőgépet lőttek le. A gépek közül 12 kétséget kizáróan lezuhant, hat lengyel gépet pedig a német repülőgépek részéről történt bombázás során semmisítették meg. A gépek lezuhanási helyét az áthatolhatatlan és nehezen felderíthető terep következtében még nem tudták pontosan megállapítani.

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt amerikai köztársasági elnök utasította Murphy állami főügyészt, hogy a legszigorubb megtilorl intézkedéseket fogantossítsa a gépek rombolói, a kémek és a semlegességi törvény megszegői ellen. Murphy főügyész hivatalos felhívást intézett Amerika népéhez, legyen segítségére a büntető hatóságoknak a kémek elleni küzdelemben.

WESTERPLATTE A NEMETEK KEZÉN

(DANZIG.) (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A tengeri haderő támogatásával a rohamzászlóaljok csütörtökön délelőtt elfoglalták Westerplatte-t. A várat őrző lengyel helyőrség kitűzte a fehér zászlót, mire a német csapatok minden ellenállás nélkül birtokukba vették az egész várat és környékét. Danzig egész környéke ezzel felszabadult és német fenhatóság alá került.

UJABB LENGYEL HADIJELENTÉS

(VARSÓ.) (Rador.) A lengyel főhadiszállás 5. és 6. számú jelentései beszámolnak arról, hogy a német légi erők

P. E. PAYENS

AZ ARANY URAI

(6)

Fogytak az ételek. Fogyott a bor, csak a tervezetések, valóvaláltható kívánságok szaporodtak.

Mindenki elfelejtkezett szomszédjáról, a többiektről és leplezetlenül hozta elő vágyait, gondolatait, lelkének legtitkosabb mélységeiből.

Egy veszedelmes korban levő, gömbölyű vidéki asszony a főváros szédületére áhitozott.

— Elkerülni az unalmas porfészekből — mondta hangosan és észre sem vette, hogy férjéhez beszél — élni élvezni a főváros minden örömet. Itt még vannak új lehetőségek, új örömeik, a kihűlt házitűzhelyt milyen jól lehetne kűts tüzekkel fűteni.

Egy hajlotthátú, citromsárga, aszott arcú adóhivatalnok szélesen gesztikulált, arcán veríték gyöngyözött.

— Holnap felmondok a főnökömnek! — kiáltotta mámorosan. — Megmondom neki a véleményem. Fejéhez vágok mindent, amit tíz év óta tűrök neki! Ott hagyom Kimegyek a napra. Vége a poros aktáknak, a tengődésnek sötét, börtönös hivatalszobában. Napra megyek! Kifekszem a napra és tíz évet pihenek a tíz évig tartó rabság után. És délben kelek fel és azt teszem, amit akarok és idejövök mindennap ebédelni és enni fogok, enni, mindent, amit megkívántam, mindent, ami jólesik. Annnyit fogok enni, amennyit akarok!

A boldog izgalom tetőpontra hágott. Nevetés, kiabálás zúgott minden oldalról és nagy összevisszaságba keveredett. Sokan felugráltak helyükről, nem bírtak úgy maradni a saját boldogságuktól.

A kavardást csak egyetlenegy ember nézte nyugodt fölényes mosollyal, anélkül, hogy egy pillanatra is belevegyült volna.

Ott ült az egyik asztal végén, ahonnan végignézhett az egész Seemann nemzetségen.

(Folytatása következik.)

Sulyos szerencsétlenség érte a kolozsvári hid kijávitásán dolgozó munkásokat

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután azon a vasúti hídon, amely a kolozsvári vasúti műhelyek mellett a sínpárok fölött köti össze az utat. Fel-szeghi Florian 20 éves munkás, miközben a betonhid javítási munkálatain dolgozott, öt méter magasból, elvesztve egyensúlyát lezuhant. A szerencsétlen munkásnak mindkét lába eltört és ezenkívül sulyos belső és külső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség színhelyén gyorsan megjelent a menőautó és dr. Horea Blasiu mentőorvos első segélyben részesítette a szerencsétlenül járt munkást, akit azután beszállítottak a klinikára. A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy a szerencsétlenséget tulajdonképpen mi idézte elő.

— Rapid és gyorsvonatokon is utazhatnak a fegyvergyárolatra behívott tartalékosok. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelynek értelmében a fegyvergyárolatra behívott tartalékosok gyorsvonaton és rapid-vonatokon is utazhatnak állomáshelyükre. Meg kell fizetniük azonban a pójtjegy és a tikett árát.

— A székykeresztúri unitárius főgimnáziumban a tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 10-én, vasárnap, délelőtt, a tanév kezdete pedig 11-én hétfőn reggel 8 órakor lesz. Igazgatóság.

TESTEDZÉS

Kisorsolták a kolozsvári alkerületi bajnokságok őszi mérkőzéseit

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári labdarúgó alkerület tegnapi ülésén kisorsolták az ifjúsági első és másodosztályú bajnokságok őszi mérkőzéseit. A sorsolás alapján a mérkőzések sorrendje a következő:

Szeptember 17-én: Nagypályán: KMSC-Haggibbor II. oszt., Gazdasági Akadémia-KMSC I. oszt., CFR—Corvinus ifj., KAC-Universitatea ifj. Kispályán: UEC—KMSC ifj., Echo—Haggibbor ifj.

Szeptember 24-én: Nagypályán: Universitatea—Haggibbor ifj., UAC—Corvinus II. oszt., Echo—KMSC ifj., KAC—Victoria ifj., CFR—UEC I. oszt. Kispályán: Corvinus—Monositor ifj., KAC—CFR ifj.

Oktober 1-én: Monositor—Nagypályán: KAC—Echo I. oszt., CFR—Haggibbor ifj., Victoria—UEC ifj., Kispályán: KMSC—Corvinus ifj., KAC—Monositor ifj.

Oktober 8-án: Nagypályán: Corvinus—Haggibbor II. oszt., Gazdasági Akadémia—UEC I. oszt., KAC—Corvinus ifj., Universitatea—CFR ifj., Kispályán: Monositor—Haggibbor ifj., Echo—UEC ifj.

Oktober 15-én: Nagypályán: UAC—Napoca II. oszt. KAC—KMSC I. oszt., UEC—Monositor ifj., Victoria—Echo ifj. Kispályán: KAC—CFR ifj., KMSC—Haggibbor ifj.

Oktober 22-én: Nagypályán: Corvinus—Monositor II. oszt., CFR—Echo I. oszt., Echo—Monositor ifj., Victoria—Corvinus ifj., KAC—Gazdasági Akadémia. Kispályán: CFR—UEC ifj., KAC—KMSC ifj.

Oktober 26-án: Nagypályán: UAC—Haggibbor II. oszt., Echo—UEC I. oszt., CFR—Echo ifj., Victoria—Monositor ifj., CFR—KMSC I. oszt. Kispályán: Universitatea—KMSC ifj., KAC—Haggibbor ifj.

Oktober 29-én: Nagypályán: UAC—Monositor II. oszt., Echo—Gazdasági Akadémia I. oszt. Universitatea—Corvinus ifj., Victoria—Haggibbor ifj. Kispályán: KMSC—Monositor ifj., KAC—UEC ifj.

November 5-én: Nagypályán: Haggibbor—Nagypályán: KAC—CFR I. oszt., Victoria—CFR ifj., Universitatea—Monositor ifj. Kispályán: Haggibbor—Corvinus ifj., KAC—Echo ifj.

November 12-én: Nagypályán: Corvinus—Napoca II. oszt., KAC—UEC I. oszt. UEC—Haggibbor ifj., Victoria—KMSC ifj., Kispályán: Universitatea—Echo ifj.

November 19-én: Nagypályán: Echo—Corvinus ifj., Victoria—Universitatea ifj., Echo—KMSC I. oszt., CFR—Monositor ifj. November 26-án: Nagypályán: Victoria—Universitatea ifj., Echo—KMSC I. oszt.

SPORTNÁL VAGYI MUNKÁNÁL IS SZERELDAN ALA A SZERENCSEK!

Szemvegeket orvosi előírás szerinti készítenk.

Speciális acélárak raklaron. Prima a l p a c c a evőszközök leltető olcsó áron.

Kun Mátvás Fia R. T.-nél CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Két Román Kupa-mérkőzés Kolozsvár vasárnapi labdarúgómeisorán. A Román Kupa vasárnapi, első fordulójában 40 mérkőzés játszának le, ezek közül kettő Kolozsváron kerül eldöntésre. Délelőtt 11 óra kor a KMSC—Haggibbor, délután fél 5 órakor a KAC—Gazdasági Akadémia kupamérkőzés van másoron.

Elmarad a román—jugoszláv válogatott labdarúgómeisorás. Bukarestből jelentik: A román labdarúgószövetség tegnap távirati jelentést kapott Belgrádból, hogy a vasárnapra kitűzött jugoszláv—román válogatott labdarúgómeisorást a háboru miatt nem rendezik meg.

A KAC VERSENYZŐI ROMÁNIA AT-LÉTIKAI BAJNOKSÁGAIN. A szombaton és vasárnap eldöntésre kerülő román atlétikai bajnokságokra a Kolozsvári AC a következő versenyzőkkel indul: 100 m. Dejenariu, 400 m: Kiss György, Nemetz, Bindea, 1500 m: Kiss György, 200 m: Nemetz, Dejenariu, 800 m: Kiss György, Bindea, 5000 m: Kiss György, górelvetés: Hersényi, Borcoman, kalapácsvetés: Biró György, diszkoszvetés: Hersényi, Borcoman, Biró György, 400 m. gát: br. Bánffy István, súlydobás Soós, magasugrás: Méssáros, Liskay, Czukor, rudugrás: br. Bánffy, Biró Lajos, görög stílusú diszkoszvetés: Borcoman.

Háromtagu bizottság intézi az Universitatea labdarúgószakosztályának ügyeit. Chetianu tanár, az Universitatea labdarúgószakosztályának elnöke elfoglaltságára hivatkozással lemondott tisztségéről. Helyébe dr. Buteanu Aurel kérték fel, aki azonban elhárította magától a megbízatás elfogadását. Az elnökválság megoldásáig háromtagu bizottság intézi a szakosztály ügyeit, amelynek tagjai: Giurgiu Ghița Constantinescu és Secoia egyetem tanárok.

Jurisztika

0 A Kolping legényegylet szeptember 10-én, vasárnap kirándulást rendez a Bükkbe, a Gyopár turistagegyület csillagutatójára. Bővebbet az egyesületben, Str. Baron L. Pop 3. sz. alatt.

0 A Gyopár turista egyesület szeptember 10-én rendezendő első csillagutatójának részletes programja. 1. Csoport indul kerékpárral, gyülekezés a Román Opera előtt. Indulás reggel 8 órakor. Turavezető: Dénes Dező. Utirány: Tordai-ut, Feleaközség, majd a benzín kútnál feltérve a Feleki-tető gerinc utvonalaára, Mikés-tető. Árpád csúcson keresztül a Kis Magurára érkeznek. — 2. Csoport indul gyalog, gyülekezés a monostori református templom előtt.

A román nagyvezérkar 5. számú rendelete a legújabb behívásokról

(BUCURESTI.) (Rador.) A román katonai nagyvezérkar a következő rendeletet adta ki:

A gyakorlatiaktat befejező és hazatérő tartalékosok helyettesítésére 1939. szeptember 5-iki időponttal gyakorlatra behivatnak azok a tisztok, altisztek és közlegények, akiknek sárga és vörös behívójuk van, a következő jelzésekkel:

Az egycsillagosok, bármilyen is legyen a behívón levő egyéb jelzésük:

Kétszillagosok, ha behívójuk a következő jelzéseket tartalmazza: AR—1, AT—3, AR—2, AR—3, AS—1, AS—2, AS—3, AT—1, AT—2, AT—3, AU—1, AU—2, AU—3, AZ—1, AP—1, BZ—1.

A háromcsillagosok, ha a következő jelzés van rajtuk: AZ—1, BZ—1, CT—1, DU—1, DU—2, DU—3.

A négycsillagosok, ha a következő jelzés van rajtuk: AU—1, AU—2, AU—3, AZ—1.

Az ötszillagos következő jelzésük: CF—2, PZ—2, FA—1, FU—1, FU—2, FU—3, FR—1, CL—1, CL—3, FS—1.

A behívottak kötelesek magukkal vinni két inget, két alsónadrágot, két pár harisnyát, egy pár jó cipőt (bakancsot, vagy csizmát), vagy két pár bocskort és egy ködmönt, vagy mellényt. A csapattestek a behívottak által magukkal hozott felszerelés ellenértékét azonnal és készpénzzel kifizetik.

Mindezeknek, a behívójukban feltüntetett egységeiknél és helyőrségeiknél kell jelentkezniük, tekintet nélkül arra, hogy ebben az évben be voltak-e már hiva, vagy nem, vagy pedig kaptak-e halasztást, vagy mentesítést a bevonulás alól. Azokat, akik nem jelentkeztek a behívóban előírt határidőn belül egységeiknél, a bíróság elé utalják és a katonai törvények alapján büntetik.

előtt. Indulás reggel 8 órakor. Turavezető Szalács Kálmán. Utirány: Szászvárosi országút—Leányvár—Tófalu—EKE forrás—Coaste Ursurilor—Szelistye határa és érkezés a Kis Magurára. — 3. Csoport indul gyalog, gyülekezés az egyetem könyvtár előtt. Indulás reggel 8 órakor. Turavezető Milonean Gheorghe. Utirány: Holdvilág-ucca—Roka Domb—Gyopár menedékhely—Majláth kúti utvonalon végig Majláth kúti—Mikes-tető—Árpádcsucs és érkezés a Kis Magurára. 5. Csoport indul gyalog, gyülekezés a Mátyás szobor előtt. Indulás reggel 8 órakor. Turavezető: Páll Gusztáv. Utirány: Monositor—Kanalás-ucca—Gorbó völgye—EKE forrás és érkezés a Kis Magurára. — Megjegyzések: Minden tura legkésőbb délután fél kettő órára kell megérkezzen a központi célba, a Kis Magurára, ahol a turavezetők együttesen jelentést tesznek az előzőnek vagy annak helyettesének, majd onnan együttesen a Szelistye-uton végig a Gyopár menedékhelyhez vonulnak, ahol a délutánt szórakozással töltik, majd este 6 órakor kiosztják a Csillag-túra résztvevőinek a csillag jelvényt.

Reuter jelenti:

(STOCKHOLM.) A svéd repülőgéptársaságok bejelentették, hogy erősen korlátoz ni fogják a nemzetközi járatok forgalmát.

(BERLIN.) A mezőgazdasági utómunkálatok elvégzésére újabb 50 ezer lífu jelent kezett.

(VARSÓ.) A kormány röndeletet bocsátott ki, amely szerint tilos a gyufaszkatulyák eldobása. Az intézkedésre az adott okot, hogy híre terjedt annak, hogy a német repülők gyufaszkatulyákban szórták szét az ártalmas anyagokat.

(BUDAPEST.) A kereskedelemügyi minisztérium jelentése szerint az aknasztati-nai sőbbánya naponta 56 vagon késző termel, másfélszer többet, tehát, mint az ország napi szükséglete.

(BUDAPEST.) Ma jelent meg a kivételes hatalom meghosszabbításáról szóló törvény.

(BUDAPEST.) Megjelent a zsidótörvény 15 és 16-ik szakaszának végrehajtási utasítása. Emilitett szakasnak a zsidókézen lévő földbirtokok felhasználására vonatkoznak.

(SZÓFIA.) Jungert Mihály, Magyarország ujonnan kinevezett szófiai követe tegnap nyújtotta át megbízólevelét Boris királynak.

(ADDIS ABEBA.) A tengerpart és Addis Abeba között elkészült a 870 kilométeres sívatagi műút, amelyet tegnap adták át a forgalomnak.

(BERLIN.) A Warta folyómenti lakosság tegnap szokatlanul sok dögölt hakra lett figyelmes. Miután azt gyanítják, hogy a Warta folyó Lengyelországban lévő felső folyását megmérgezték, a kormány megtiltotta a Wartában való fürdést és itatást.

(JERUZSALEM.) Hosszu idő óta tegnap volt az első nap, amikor sehonnan sem érkezett terrorselekményekről jelentés.

(OSLO.) A norvég kormány elrendelte a részleges mozgósítást.

(BUENOS AIRES.) Az államfő hivatalos látogatást tesz Brazília fővárosában. Ez alkalommal nagyfotosságu politikai megbeszélésekre is sor kerül.

Rádió

SZEPTEMBER 9. Szombat.

Bucuresti. 7: Reggeli torna, rádió hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók. 7.45: Műsor befejezése. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.45: és 15.10: Időszertű anyag. 17. Országórszervezet órája. 18.15: Munka és öröm szervezet órája. 19.15: Felolvasás. 19.32: Lemezek. 20.05: Felolvasás. 20.20: Szórakoztató neze. 21: Üzenetek. 21.30: Amerikai tánclemezek. 22: Hírek. 22.30: Hírek magyar nyelven. 23.15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrénd. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.24: Mese. 17.45: Hírek. 18.10: Előadás. 18.40: Ének zongora kísérettel. 19.10: Felolvasás. 19.30: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Szalonzene. 21.10: Talizmán rádió, hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Lehetetlen?...

Nem tudom meddig élek, de bármédig nyuljék is életem fonala, ezt a szót: lehetetlen! én már soha, soha többé nem fogom használni. Istenem, mennyi mindenre mondták és mondtam én is: lehetetlen! Ami pedig azóta már kézzelfogható valóság, sőt több ennél: meghaladott álláspont lett. Emlékszem, hogy az első világháború borzalmas forgatagában hányan és hányszor valótlanok: lehetetlen, hogy mindezek a szörnyűségek valaha is megegyszer megismétlődhessenek! Am a keserves valóság nagyon hamar és nagyon erőszakos módon cáfolt rá feltételeinkre.

Olvasom a legújabb hadijelentéseket. „Gépesített osztagok ellenállhatatlan erővel törnek előre Cosice, Tarnovic, Censtachau, Radomsc irányában.“ Megdörögölök a szememet és akaratlanul kibuggyan ajkamon a szó: lehetetlen!... Hiszen 23—24 esztendője is így jelentették a Hőfferek. Pontosan ezeket és egyéb ismert városokat neveztek meg, mint amelyeket elértek, vagy megközelítettek az előrenyomuló seregek. Tarnovic!... A hideg borzong végig a hátamon, ha azokra az ütközetekre gondolok, amelyeket itt végig szenvedtem. Lovasroham, lovasroham után, ágyutüzben, gépfegyver kattogásban, srápnél és gránátzúgásban... Censtachau! A pokol örvénylött körülöttünk ezen a tájon. Ezt a területet úgy ismerem, mint a pusztát tenyeremet. Harcok, ütközetek; a gépfegyverkattogás még itt zajlik a fülemben. Idegeimben érzem a borzalmakat és most megint hivatalos jelentések hirdetik a szélrózsa minden irányába: csapatok özönlenek ezen a tájon, elszánt céltudatossággal, hogy öljenek és pusztítsanak.

Amint a térképét nézem, pillantásom Sandomirz városának nevére esik. Gondolattársítás révén felémlelek előttem az itteni harcok jeleneteit is. Mintha valamely mozaribar pergését figyelném: úgy alakulnak lelki szemem előtt a dolgok. Két hete folyt itt már az embertelen állóharc. Az oroszok mindenféle kaliberű ágyúkkal lőtték állásainkat, acél- és ólomos zuhogott fölénk. Ég zengett, föld rengett. Éjszakánként, de leginkább a hajnali derengést megelőző órákban újra meg újra megindultak felénk az orosz rohamosztagok földérgaszínű emberhullámai. A gyalogsági ágyúk valósággal ugattak, a gépfegyverek szüntelenül kattogtak, ropogott a puskák. Sok, sok kilométernyi szélességben egyik rohamhullám a másikat érte, de valamennyit lekaszálta a gyilkos tűzorkán. Amikor felvillantak az áldott nap első aranyló sugarai, végtelen távolságokra halottak és sebesültek testével volt beszórva az állásaink előtt messzire nyúló hepe-hupás tép. De nekünk is rengeteg sebesültünk és halottunk volt. Az orosz nehéztűzesség szakadatlanul szórta állásainkra gránátjait és srápnéljait.

Valóságos felszabadulás volt a számunkra, amikor végre megjött a parancs: előre! Vagy huszonöt kilométernyi szélességben indult meg a roham. Balszárnyunkon bajor és szász népfelkelő zászlóaljok, közből az osztrák-magyar hadsereg közös és honvéd dandárjai... És rohantunk előre az embertelen, elképzelhetetlen gyilkos fergetegben. Hajnali 5 óra volt, amikor Sandomirz, vagy inkább a Sandomirzának mondott romhalmaz a kezünkbe került. A szakadatlanul tartó pergőtűz a föld színével tette egyenlővé a várost és a környező falvakat...

És most megint katonai jelentéseket olvasunk: „Csapatunk heves küzdelmek után elfoglalták a kijelölt célpontokat!“ De hogy mennyi meleg, piros embervér árán és hogy mennyi felbecsülhetetlen anyagi érték megvesztődött, azt nem említik a jelentések.

Kisasszony napján szünetelnek a hivatalok. Bukarestből jelentik: Ma, pénteken, szeptember 8-án törvényes ünnepnap, Kisasszony napja lévén, a hivatalokban szünetel a munka és az összes hatóságoknál a hivatalos tevékenység szombat délután 2 órakor veszi megint kezdetét.

Az összes intézmények,

vállalatok és ingatlan tulajdonosok kötelesek a légvédelmi intézkedéseket a legsürgősebben megtenni

(BUCURESTI.) A légügyi és tengerészeti minisztérium a tegnapi napon a következő hivatalos közleményt adta ki:

A légügyi és tengerészeti minisztérium hivatkozással a folyó évi március 6-án megjelent 55. számú törvény 13. szakaszára, felhívja az összes hatóságok, intézmények, vállalatok, továbbá a tömbházak, nyilvánoshelyek és általában az összes ingatlan tulajdonosok figyelmét arra a kötelezettségükre,

hogy saját költségükön kötelesek a legsürgősebben megszervezni és megépíteni a légvédelmi szolgálatot. A rendelet nyomtatékosan felhívja az összes intézmények, vállalatok és ingatlan tulajdonosok figyelmét arra, hogy a büntető rendelkezések alkalmazásának bevárása előtt hajtsák végre a törvényben előírt légvédelmi intézkedéseket és valósítsák meg a légvédelmi berendezéseket.

I. OSZTÁLYU

1939-es új modellek, bistrifai, barumarei és Irjs kályhákat kandallókat rak-táron tart

VEZÉRKÉPVISELET!

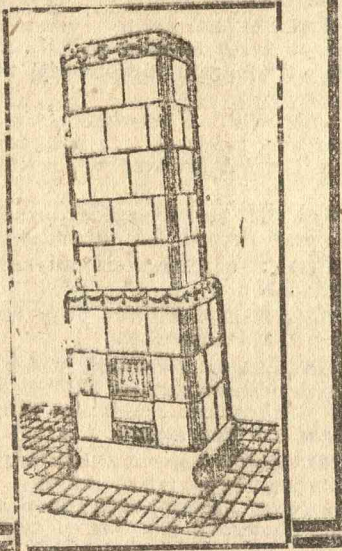
Graci kályhás

P. UNIRII

8

UDVARBAN

Tekintse meg a legmodernebbül berendezett mintaraktárunkat. Átrakást a vitást és fayenc falburkolást garancia mellett esz közlünk.

Anyagi gondok és családi viszálykodás miatt öngyilkos lett egy kolozsvári nő

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Megrendítő öngyilkosság történt tegnap este a Nicolae Popa-ucca 2. szám alatt. Fűzi Róza 28 éves asszony családi viszály után, felhasználva azt az alkalmat, hogy egyedül van a lakásban, öngyilkossági szándékkal nagymennyiségű maroszódalot ivott. Az öngyilkos asszony javszékelésére figyelmesek lettek a szomszédok, akik értesítették a rendőrséget és a mentőket is, akiknek részéről dr. Horea Blasiu mentőorvos szállott ki az öngyilkosság színhelyére és az első segély nyújtása után

beszállította az asszonyt a klinikára. Fűzi Róza rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. Állapota súlyos és kevés remény van életbenmaradásához. A rendőrség a házkutatás során levelet kapott az öngyilkosnő lakásán. Ebben a levélben Fűzi Róza bejelenti, hogy megunta az életét, főleg a súlyos anyagi gondoktól való küzdelmet, amelyeket még nehezebbé tett az a körülmény, hogy férjével csaknem napirenden voltak a veszekedések. A rendőrség az öngyilkosság ügyében folytatja a vizsgálatot.

Feldulta a család nyugalmát a házasságszédelgő magántisztviselő

Felrevették a tisztiorvost is — Megindult az eljárás a házasságszédelgő és áldozata ellen is

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Bonyodalmas és szenzációs részletekkel fűszerezett büntény ügyében folytat vizsgálatot napok óta dr. Draghiciu Aurel büntényi rendőrgazdát. Az eddig legnagyobb titokban kezelt érdekes eset büntényi részlete a következő:

NAGY SZERELEM...

Kreuter Gyula Dumbrava Rosie 89. szám alatt lakó 34 éves magántisztviselő, illetve kereskedelmi ügynök tavaly nyáron a kolozsvári vasúti tisztviselők bálján megismerkedett és beleszeretett Dénes Juliánna Nadasel-uccában lakó 19 éves leányba. Néhány hétig tartó lázas udvarlás után a leány is megszerette a jóképű és megnyerő modoru fiatalembert, aki aztán egyre jobban igyekezett, hogy nélkülözhetlenné tegye magát Dénes jómódu földész családjánál. Az udvarló egyik jóbarátja közben ugyancsak hódító reklámot csapott neki, amikor is minden áldott nap megdicsérette a leány szépségét és ismerőseinek:

— Igazán büszke lehet, Juliska — hangsúlyozta — hogy Gyuszi a leendő férje, hiszen olyan jó fiút keresni kell!...

A fiatal utazó minden szabad idejét Juliánna baloldalán töltötte és a legboldogabb férfinak gondolta magát.

Hiszen az egyszerű polgárfiú elé nem rajzolhatott volna a Sors szebb képet: négyezer lej fizetésig avanzált és közel háromszázezer lej hozománnyal rendelkező kihívó szépségű leány a leendő életpárja.

BAJ VAN A KRÉTA KÖRÜL

Tudja az áldás, hogy történt, hogy nem: néhány hónap múltán a leányon „szépséghiba“ tünetei mutatkoztak, mire a leány hozzátartozói rögtön úgynevezett családi tanácsot tartottak, amelynek során azt határozták el, hogy Dénes bácsi — a család fő, apa — a legsürgősebb esküvő megtartására utasítja majd az udvarlót.

Amde közben egy a leány, mint a szülők azt a meglepő hírt kapták az egyik ismerős vasutastól, hogy a „völégény“ már évek óta nős ember, különél ugyan Tövisen lakó feleségétől, de még nem váltak el — és három gyermeknek az apja. Sőt — miután a rútul becsapott család egyik tagja jobban érdeklődött a csapodár múltja iránt — arra a megbotránkozott megállapításra jutottak, hogy a magántisztviselőnek Szatmáron és Aradon, illetve Pécskán is van egy ilyen áldozata.

A RAVASZ TRÜKK

Erre, hogy a kinos szégyen elől a család menekülhessen, egy zugába

segítségét vették igénybe, de a dolog valahogyan kitudódott és a büntényi hatóságok fölébe is jutott a büntény híre, mire rögtön megindították a nyomozást. Amikor azonban a leányasszonyt orvosi vizsgálatra rendelték, Zsuzsika nevű huga — aki meglepően hasonlít nővére — jelent meg és így természetesen vele kapcsolatban az orvos nem állapíthatta meg a szerelem következményeit.

MEGSZÜNTETIK AZ ELJÁRÁST, DE ISMÉT MEGINDITJÁK

A rendőrorvos írásbeli jelentése alapján a rendőrség a büntényi eljárást megszüntette, de miután a szomszédok erről is tudomást szereztek, nyomban újabb névtelen levelet menesztettek, amelyben kihangsúlyozva hívják fel a rendőrség figyelmét arra, hogy milyen ravasz trükkkel vezette a család félre a nyomozó hatóságokat, illetve az orvost. Most tehát ebben az irányban indítottak friss nyomozást. Az eredmény elé azonban nehéz akadályokat gördített az a körülmény, hogy a leányasszony állítólag külföldre utazott.

— Kénytelen volt, hogy elutazzék szegény — mondták a szülők a detektívnek — csak így fogja tudni esetleg elfelejteni azt a szélhámost, akibe nagyon beleszeretett, hiszen ez volt az első szerelme...

Dr. Draghiciu büntényi igazgató azonban nem elégedett meg ezzel a felvilágosítással, hanem az ügyben nyomozó detektívet arra utasította, hogy a jómódu gazdálkodó házat legtüzetesebb megfigyelés alatt tartsák annak megállapítására, hogy vajjon az ügyben szereplő leányt nem tartják-e elrejtve. Ezt a nyomozást siker is koronázta. Tegnap este 7 óra tájban a detektívek megtalálták a lázasan keresett Juliánát a Macini-uccában lakó egyik rokonánál és előállították a központi rendőrségre, ahol tovább folytatják a kihallgatásokat.

Kétszázezer példányt adtak el eddig Nyiró József könyveiből

(BUDAPEST.) Az erdélyi olvasók között bizonyára örömet fog okozni az az értesülésünk, amely szerint Nyiró József, a volt „kidei molnár“ könyveiből eddig kéreken kétszázezer példányt adtak el.

Orlési példányszám ez, ha tekintetbe vesszük, hogy egy-egy magyar író könyve, beleszámitva még Móricz Zsigmondot is, legfeljebb két-három ezer példányban fogy el, de már ez is nagy szám, olykor csak ezerben.

Fizetésük arányában folyósítják a református lelkészek államsegélyt

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Jelentették, hogy dr. Illés Gyula és Laár Ferenc református egyházkerületi tanácsosok az elmúlt napokban Bukarestben tartózkodtak, ahol a különböző minisztériumokban egyházi és iskolai ügyekben tárgytak. A két egyházi férfi a lelkészek államsegélye ügyében is beható tárgyalást folytatott a nemzetnevelésügyi miniszterrel. Ennek során megállapodtak abban, hogy szeptember elsejétől kezdve a református lelkészek fizetésük arányában kapják meg az államsegélyt. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy az állam egy összegben utalta ki a lelkészek segélyét, amelynek szétosztását az egyház vezetőire bízta. Most azonban az új rend szerint az államsegélyt az egyes lelkészek részére a pénzügyminisztérium utalja ki a fizetések arányában. A legmagasabb segély összege 2000 lej, a legalacsonyabb 700 lej. Az új rendszer nem jelent lényeges eltérést a lelkészek segélyében.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARÁNK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejtel. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászalón. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (aktár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfémerneműt, kötöttárukat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttamögött. (2678)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

CSIKÓBUNDA jókarban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 34. I. em. 11. (3520)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci eladó. Str. Sălciu 26. (3881)

GYERMEK sportkosci, alig használt, modern, stétkék eladó. Str. Avram Iancu 1-a. III. em. 10. (3900)

ELADÓ MÉSÁRSZÉK Torda zöldségpiacán, legforgalmasabb helyen, teljes berendezéssel, 100.000 lei havi forgalom garanciával. Levelek Frenkel sorsjegyroda, Turda. (VT 2664)

ELADÓ prima búkk tűzifa a gyulai erdőkből haza szállítva ölenként 1200 lej. Megrendelés Str. Rosetti 10. d. u. (3588)

RÉZÁGY hálószerkrennyel, szekrények, konyhakredenc, cselédágy, gyermekágy eladó. Str. Tăetura Turcului 4. (3853)

DIÓFA hálók, garderohek, szelönök, íróasztalok, mindenféle butorok olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalunk, használt butort vesznek. Str. Gen. Poetas 15. (3939)

RÁDIÓ jó állapotban eladó. Str. Reg. Maria 9. em., Apart. 10. délután 3-6-ig. (3941)

EGY hálószoba olcsón eladó. Str. Aron Florian 10. (3948)

SÜTÉTSZÜRKE zakó, komód, kredenc, konyhaberendezés, függő petróleumlámpa, aranyrámás tülkör, perzsaszőnyeg mintá, padlás lom eladó. Str. Dorobantilor 36. (3952)

MODERN hálószoba, lakcsiszolt csillárok, konyhasztal, székek eladók. Calea Victoriei 23. (3961)

ELADÓ stétkék, modern gyermekkosci sürgősen. Str. Ep. Pavel 1. (3965)

TISZTI felszerelési, ruházati tárgyak köztépmetre eladók. Cim a kiadóban. (3970)

APRITOTT búkk 100 kgr. házhoz szállítva 78 lej. Str. Albinei 20. (3972)

VADONAT új Singer női varrógép olcsón eladó. Cal. Traian 51. (3973)

ELADÓ nagy francia konszol tülkör, nőstény öz-pincsi, ajtók. Str. Ady 5. ajtó 2. Ovár. (3974)

INGATLAN

SÜRGŐSEN eladó: állomás mellett, Str. Lungă 4 ház hely 400 nm. drb. 2 hely 4 38 ezer és 2 hely 4 32 ezer lej. Biroul Increderea P. Unirii 18. (3861)

KISEBB családi ház eladó, szoba, konyha, speisz, pince, víz, villany, kiskert udvar, melléképülettel 70 ezerért. Cim a kiadóban. (3830)

KITÜNŐ tőkebefektetés. Eladó a város legelőkelőbb villanegyedében 460 nm telek, víz, villany, kanális, műutakkal. Érdeklődni: C. M. Foch 44. Apart. 24-a. (3921)

KÉT szobás, kertes telek Str. Papiu Ilarian 37, Schultz kert mögött eladó. (3946)

FEKTESSE pénzt ingatlanba. Vegye meg a Tăetura Turcului 1-a számú házastelket. Négyzetmétere 95 lej. Ért.: Sipsónál Cal. Reg. Ferdinand 8. em. (3968)

ÜGYNÖKI, raktárnoki, utazói állást keres volt önálló kereskedő. Cim a kiadóban. (3980)

ÁLLÁST KERES

BELVÁROSI üzlethelyiség, házzal és berendezéssel azonnal eladó. Cim a kiadóban. (3981)

KERESKEDELMILEG képzett, nagy gyakorlattal rendelkező érettségizett, volt kereskedő, ötvenes évben állást keres. Ajánlatokat „Nyelvtudással” jellegére a kiadóba. (3979)

Szoptatni bejárnék. Str. Tudor Vladimirescu 6. (3980)

IRODAI állás keresek román, magyar, angol nyelvtudással. Cimeket „Kezdő gépirónó” jellegére a kiadóba kérek. (3960)

ÁLLÁST KAPHAT

EGYSZERŰ, tiszta, jólfűző mindenest keresetetik. Székelyné, P. Unirii 26. (3819)

GYAKORLOTT gazdaasszonyt, büffébe egy kiszolgálót és egy ruhatárosnőt keresünk Lucullus étterem. (3820)

FALUSI háztartás vezetésére barna leányt keres idősebb férfi. Ajánlatokat „Falusi” jellegére kiadóhivatali továbbít. (2698)

FŐPINCÉR elhelyezkedne vidékre 10 ezer lej övadákkal, kávéház, vagy étteremben. Levelek Frenkel sorsjegyroda, Turda. (V2697)

FIATAL berbélyeségét azonnal felvesz Frizeria Record. Str. Romulus 20. (3915)

ÜGYES művirágkészítőnőt keresek. Cim a kiadóban. (3913)

FELVESZEK kifutót, vagy tanulót. Bucur, P. M. Viteazul 35. (3940)

ÖNÁLLÓAN főzítudó, szorgalmas, rendszeres mindenest keresek október 1-re állandó alkalmazásra. Jelentkezéseket mielőbb kérek Str. Eminescu 1. Apart. 3. (3942)

NEVELŐT keresünk két negyedik liceumista kisleányhoz, teljes ellátással. Ajánlatok fizetési feltételekkel dr. Hirsch Jenő Sintereag, jud. Somes küldendők. (V 3937)

JÖMEGJELENÉSŰ elárúszító kisasszony felvétetik. Bonboneria Str. Reg. Maria 34. (3957)

SŐFFŐRT, érd. vasmunkában jártas, alkalmazunk. Bizonyítványokkal személyes jelentkezés 12-1 óra között. Vlad, Str. Anton Pan 10. (3963)

SÜRGŐSEN felveszek több javításos cipész munkást. Jelentkezni azonnal. Cal. Mojlör 53. Damónál. (3966)

ELSŐRENŰ hölgyfodrásznőt azonnali belépésre felvesz Coafor Reszláng, Cal. Reg. Ferdinand 56. (3967)

BEJÁRÓNÓT egész napra felveszek főzésben jártas előnyben. Str. N. Iorga 5. Restaurant. (3969)

ÜGYES kisasszony cukrászdába felvétetik. Urania cukrászda. (3977)

BEJÁRÓNÓT felvétetik. 2 személyhez. Bencze, Str. Reg. Maria 46. (3978)

FEHÉRNEMŰ varró- és tanulóleányokat Viorica szalonba felveszek. Ugyanott kifutót is. Cal. Reg. Ferdinand 20. (3982)

KÜLÖNFÉLÉK

FIGYELEM. Mindennemű szőrmemunkákat, átdolgozásokat, javításokat, bőrkabátok festését legolcsóbban és legpontosabban vállalom. Gergely szőrmesalon. Str. Reg. Maria 48. Baba Novac sarok. (3944)

KI adna kölcsön 1500 lej fiatal asszonynak. Jelige „Soir de Paris” (3943)

CFR Mandat de transport birtokosi előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégél, Str. Gh. Barițiu 28-a. Rodna Veche állomásról. (2641)

PONGYOLÁT 60, ruhát 100 lejért varrok. Cim a kiadóban. (3882)

ELVESZETT a P. Unirii-től a Str. I. Măcelăriei az autóbuzszon Permisul de Circulație és Permisul Fiscalit jutalom ellenében kérem leadni a Hintz gyógyszerárba. (2706)

STRADA Rudeanu 22-a körül elveszett egy kis fehér spitz, Puszi névre hallgat, barna szíjjal a nyakában. Becsületes megtaláló jutalomellenében adja be a fenti címre. (3958)

OKTATÁS

TANITVÁNYKÉPZÉS. Kosmetika „Boté” Hamburg M. Reg. Ferdinand 34. II. Tel.: 2011. (3899)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít. Szept. 15-től csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné. Str. I. Maniu 4., II. em. ajtó 3. (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidlöf) magánórákat, beszélgetést és vizgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

ANGOL-FRANCIA órákat adok könyvnyű módszerrel. Str. Dubalarilor 13. ap. 1. Főposta mellett. (2666)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ 2 szoba, konyha, Str. V. Babes 25. és Str. Vasile Lupu 78. (3599)

KÉT szoba, konyha, speisz, pince, istálló kiadó. Str. Axente Sever 35. Ért.: Str. Ci-pariu 5. (3781)

KIADÓ új házban 2 szobás, komfortos és garzonlakások. Str. O. Josif 6. Gólya-árúház mellett. (3880)

KIADÓ italmérésnek helyiség jól bevezetve, esetleg berendezéssel, lakással, külön szoba, konyha. Str. Liliiei No. 1. (3911)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butorozott szoba kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (3889)

KOVÁCSMŰHELY kiadó. Str. Căramidarilor 72. (3938)

KÉT szobás, fürdőszobás újmann renovált komfortos lakások, kétlakásos házban Cal. Traian 84-a alatt és az állomás közepében lakások. Ertekezni a helyszínen naponta délután 5-6 között, vagy Birónál, Str. Văcăreșcu 7. (3945)

URINÓNÉL két közep, vagy főiskolás leány különbejáratu szobában fürdőszoba használatával olcsón teljes ellátást kaphat egyetem közelében. Str. Dima 4. földszint. (3947)

HÁROM szobás, modern, komfortos külön villa, közeli (sétatéri) villasor elején, novemberre kiadó. Str. Fântânelei 7. (3949)

HIVATALNOKNÓ különbejáratu, elegánsan butorozott szobába lakótársnőt keres. Cal. Reg. Ferdinand 107. I. em. ajtó 2. (3951)

EGY szoba, konyha, speisz, szép tiszta kiadó. Str. Loc. Av. Suciui 11. (3954)

FÜTŐHÁZ mögött kiadó előszoba, szoba konyha, speisz, pince, Str. Ioan Totoiian 4. (3953)

KÖZPONTHOZ közel külön szép kertben villaszerű 3 szoba, mellékkelhelyiségekkel azonnalra kiadó. Érd.: Bonboneria Specială Str. Reg. Maria 34. (3956)

KÉT férfi lakást kaphat. Str. Cloșca 16. Ugyanott ágyneműruha varrást vállalok. (3962)

ÜZLETHELYISÉG nagy kirakattal, mindenre alkalmas, azonnal kiadó. Str. Regina Maria 43. Ertekezni könyvkereskedésben. (3971)

KIADÓ egészséges 3, esetleg 4 szobás, modern újáépített komfortos lakás Str. Tudor Vladimirescu 16-a. Érdeklődni emeleten a háztulajdonosnál. (2705)

CSINOSAN butorozott szoba olcsón kiadó. C. M. Foch 84. (3975)

SZÉP különbejáratu napos, butorozott szoba kiadó. Str. Balcescu 17. (2707)

LAKÁST KERES

KERESEK a városnak bármely részében 2 szoba, konyhás, külön telkes lakást „Tisztviselő” jellegére a kiadóba. (3807)

HÁROM szoba, konyha, speisz, fürdőszobás lakást keresek. Cimeket „Magasrangú tisztviselő” jellegére a „Jóesté!” kiadóhivatalába kérek. (3964)

GARZONIER, összkomfortos, esetleg konyhával, egyetem közelében október, vagy november 1-re kerestetik. Ajánlatok Diabet, Str. Iorga 11. (3955)

HÁZASPÁR 2-3 szobás, lehetőleg különálló, tágas és komfortos állandó lakást keres novemberre. Csendes helyen, lehetőleg kertes villában. Telefon: 28-05. (3959)

Mozi

THALIA MOZGÓ: Ma keddtől Eleanor Powell és Robert Taylor világlágere: **Broadway melody 1938.** (Az éjszaka mulatni kell) Nevetés, tánc, muzsika és szerelem. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor pontban.

CAPITOL MOZGÓ: Segítség. Férjhezmegek. Fősz.: Danielle Derrieux és Douglas Fairbanks. A film előtt Paramount világhíradó, szenzációs eseményekkel.

ROYAL MOZGÓ: Erich Kästner világhírű regényének filmváltozata: **3 ember a hóban.** Az Alpokban lejátszódó szenzációs vigjáték. Eddig nem látott jelenetek. Fősz.: Robert Joung, Mary Astor, Frank Morgan.

URANIA MOZGÓ: Rendkívüli dupla műsor: I. Három aranyos kis ördög. Deanna Durbin, Amerika közkedvelt, csodáshangú kis művésznőjének zenesé vigjátéka. II. **Kalózkok kincse.** Szenzációs kalandorfilm.

SELECT MOZGÓ: Kentucky, a szenvedélyek városa. Végig színes, csodálatos felvételt, izgalmas tartalmu film, szenzációs löversenyekkel. Fősz.: Loretta Young és Richard Green.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Clujon utoljára. Csak pár napig. I. Bulu, a fehér tigris. Eddig a legnagyobb dzsungel film, páratlan izgalmas jelenetekkel. Fősz.: Asmara, a csodaszép maláj leány és Jane Reygan. II. Az első ölelés. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Janet Gaynor és Robert Taylor. III. Híradó.

Milyen távirati irodák számolnak be az európai vizsálygal kapcsolatosan a nemzetközi eseményekről

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az újságolvasó némelykor nehéz feladat előtt áll, amikor a filmpergéséhez hasonló gyorsasággal egymásra torlódo események forgatagában az egymással gyakran legellentétebb jelentéseket, híradásokat kénytelen olvasni. Hogy megkönnyítsük olvasóink részére a helyes tájékozódást és azt is szemléltetvé tegyük, hogy a különböző távirati irodák jelentéseit milyen szempontok, érzelmek, de legtöbbször politikai érdekek irányítják, az alábbiakban közöljük azoknak a nevezetesebb nemzetközi távirati irodáknak névsorát és székhelyét, amelyek a nemzetközi eseményekkel és az új európai vizsálygal kapcsolatosan rendszeres tájékoztató jelentéseket szoktak közölni:

A. B. C. — Lisszabon, Madrid (portugál, spanyol).

Associated Press — Washington (amerikai).

Avala — Belgrád (jugoszláv).

China Mail — Sanghai (kinai).

D. N. B. — Berlin (német).

Dunaposta — Budapest (magyar).

Domei — Tokió (japán).

Express — Varsó (lengyel).

Exchange Telegraph — London (angol).

Fournier — Páris (francia).

Havas — Páris (francia).

M. T. I. — Budapest (magyar).

Orient — Kairó (egyiptomi).

Press Association — Washington (amerikai).

Patt — Varsó (lengyel).

Rador — Bukarest (román).

Reuter — London (angol).

Stefani — Róma (olasz).

Sz. T. I. — Pozsony (szlovák).

Tass — Moszkva (orosz).

United Press — London (angol).

Kairói lap méltató cikke Romániáról

(BUCUREȘTI.) (Rador.) A kairói „Journal du Commerce et de la Marine” hosszabb cikkben méltatja Romániát és különösen az ország gazdasági fejlődését dicséri. Az egyiptomi lap kiemeli a romániai ipar, a külkereskedelem, a közlekedési utak és az ország pénzügyi helyzetének állandó fejlődését. Részletes adatokkal ismerteti Románia természeti kincseit és megállapítja, hogy Románia gabona, petróleum és más fontos anyagainak termelése szempontjából a világ első államai között foglal helyet.

Románia értékes és kitünő minőségű gabonatermő vidékekkel, hatalmas erdőségekkel, nagyszerű petróleumforrásokkal, bőerezetű szénbányákkal, földgázzal, jelentékeny vízierőkkel rendelkezik és kitünő földrajzi helyzete van a Duna torkolatánál. Földrajzi adottságainál és lakosságának alaptermészeténél fogva Románia első sorban mezőgazdasági állam, de hatalmas ipari fejlődésre is rendkívül kedvező lehetőségei és körülményei vannak, úgy, hogy ez a fejlődés a világ egyik legtekintélyesebb termelő államává avatja Romániát.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Szeptember 9, Szombat. Róm. kat.: Kl. sz. Péter. Prot.: Ádám. Ort.: S. Ioachim si Ana. Izr.: 25 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 let.

JÓESTÉTI!

CINIKUS BARÁTNŐ

A művésznők életkoráról beszélgetnek a strandon. Az egyik színésznő eltűnik és így sóhajt:

— Én mindig félelemmel gondolok az ötvenedik születésnapomra.
— Miért, — szól meg az egyik „kedves barátnő” — valamj rettenetes dolog történt akkor veled?

ORVOSI TANÁCS

Börtönorvos a fogolyhoz: Az a fő, kedves barátom, hogy egy pár napig ne nagyon mászkáljon szabadban.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember hó 10., szombat reggeltől szeptember hó 16., szombat reggelig a követező gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér, Demeter, Motilor-ut, Somlea, Regele Ferdinand-ut, Dr. Cseresznyés, Marechal Foch.

— **A TÁRSADALMI SZOLGÁLAT VEZETŐINEK KÜSZÖNETE DR. TATARU KIRÁLYI HELYTARTÓNAK.** A kolozsvári és naszói társadalmi szolgálat iskolai csapatai — mint megírtuk — a legösszhangosabb együttműködést fejtették ki Szamostartomány vezetőivel. Dr. Coriolan Tataru királyi helytartó, aki — amint annak idején arról részletesen beszámoltunk — résztvett a társadalmi szolgálat iskolájának ünnepélyes megnyitásán és több szemleutja alkalmával lelkesítő beszédet intézett a társadalmi szolgálat vezetőihez és az iskola hallgatóihoz, hatékonyan támogatta ennek a nagyfontosságú intézménynek értékes működését. A társadalmi szolgálat tanfolyamának befejezése alkalmából a Naszód és Mocod községben működött iskola vezetősége üdvözlő táviratot intézett dr. Tataru Coriolanhoz és hálás köszönetét nyilvánította azért az értékes támogatásért, amellyel Szamostartomány királyi helytartója a társadalmi szolgálat tevékenységét előmozdította.

— A nemzetnevelésügyi minisztérium nem teljesítheti a tanszemélyzet áthelyezési kérését. Bukarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli, hogy a tanszemélyzet részéről benyújtott áthelyezési, helyettesítési és ehhez hasonló kéréseket, tekintettel az iskolai év közeli megnyitására, nincs módjában teljesíteni.

— Csak Milánóig közlekedik a Simplon express. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi nemzetközi események következtében a Simplon-orient express csak Milánóig közlekedik. Azok az utasok, akik Franciaországba akarnak utazni, a jugoszláviai vonalat választják, Olaszországon át Via Domosola-Brigue, vagy Torino-Biams, vagy Ventimiglia-Santon Gavart.

— A zernestii papirgyár 90 millió lejes kölcsönt kapott. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ipari Hitelintézet 90 millió lej kölcsönt folyósított a zernestii papirgyár részére. A kölcsönt a papirgyár ingatlanára bekebeletett zálogjoggal biztosították.

— Szabadlára helyezték Frenkel Dávidot. A kolozsvári törvényszék vádtanácsa megállapítva azt, hogy Frenkel Dávid, a közismert szélhámos, utlevélhamisító ellen a katonai hatóságok a 10 év előtt történt szökése miatt a közkegyelmi törvény értelmében megszüntették az eljárást és mert a legújabb visszaélései ügyében a vizsgálat már befejezést nyert, elrendelte Frenkel Dávid szabadlábrahelyezését.

Függetlenségüket féltik a szakmai szervezetek a céhek nemzeti tanácsának megalakulásától

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A munkaügyi minisztérium, mint már jelentettük, nemrégiben elkészítette a szakmai szervezetek új törvényét, amelyet véleményezés végett megküldött az összes céheknek. Így megkapta a törvényjavaslat szövegét a szamostartományi magántisztviselői szervezet is, amely külön bizottságot jelölt ki a javaslat rendelkezéseinek tanulmányozására. A bizottság hetekig tanulmányozta a törvény rendelkezéseit és észrevételeit pontokba foglalt emlékiratokban most terjesztette fel Ralea munkaügyi miniszterhez.

Az emlékirat több pontban kifogásolja a törvényjavaslat rendelkezéseit. A legnagyobb sérelmet abban látja, hogy törvény irányító és felügyeleti jogkört biztosít a megalakuló szakmai céhek nemzeti tanácsának. Ugy völi, hogy ez a tény hátrányosan befolyásolja majd a szakmai szervezetek függetlenségét, illetve szabad cselekvési jogát.

A szervezetek magasabb fórumain sem látja az összekötő kapcsot, amely a szervezetek munkáját összehangolja. Súlyos sérelmet lát a magántisztviselői szervezet abban is, hogy a törvényjavaslat megszünteti a vidéki szervezetek önállóságát. Működésüket a tartományi szervezetektől teszi függővé. Az emlékirat a továbbiakban részletesen rámutat azokra a hibákra, amelyek a törvényjavaslat szövegében jelentkeznek. A minisztérium valószínűleg mérlegelni fogja a szakmai szervezetek előterjesztéseit és ennek alapján módosítani fogja a törvényjavaslatot.

— **DR. MOLDOVAN IULIU LEMONDOTT A TÁRSADALMI SZOLGÁLAT VEZETÉSÉRŐL.** Dr. Moldovan Iuliu egyetemi tanár, az egészségügyi intézet igazgatója lemondott a társadalmi szolgálat vezetéséről. A maga részéről azt ajánlotta, hogy a társadalmi szolgálat irányításával dr. Borza Alexandru egyetemi tanárt, a kolozsvári botanikus kert kitéző igazgatóját bízzák meg, aki hajlandó is vállalni ezt a megbízást. A két egyetemi tanár álláspontjáról hivatalos jelentést is tettek a minisztériumhoz, amely a maga részéről valószínűleg elfogadja ezt a megoldást.

— **Vizsgaszabadságot kapnak a fegyvergyakorlatra behívott tanítók.** Bukarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium kérésére a legfőbb katonai vezérkar elrendelte, hogy azok a fegyvergyakorlatra behívott tanítók, akik minősítési vizsgára jelentkeztek a bukaresti, kolozsvári és jasszi vizgabizottság előtt, vizsgaszabadságot kapjanak, amely szabadság a vizsganapjától számított két nap mulva ér végett, amikor is ezek a tanítók is kötelesek újlag bevonulni fegyvergyakorlatra csapattestekhez.

— **AZ ÖSSZES ELEMI ÉS KÖZÉP-ISKOLÁKBAN SZEPTEMBER 11-ÉN KEZDŐDIK MEG A TANÍTÁS.** Bukarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium hivatalosan közli, hogy az iskolai év ünnepélyes megnyitása az összes elemi és középiskolákban szeptember 9-én, szombaton lesz, amikor az állami iskolákban vizszenlést tartanak és felvonják az országór zászlót, a felekezeti iskolákban pedig ünnepélyes Veni Sancte lesz, illetve istentisztelet. Az előadások az összes elemi és középiskolákban szeptember 11-én, hétfőn reggel 8 órakor a rendes keretek között megkezdődnek.

A szervezetek magasabb fórumain sem látja az összekötő kapcsot, amely a szervezetek munkáját összehangolja. Súlyos sérelmet lát a magántisztviselői szervezet abban is, hogy a törvényjavaslat megszünteti a vidéki szervezetek önállóságát. Működésüket a tartományi szervezetektől teszi függővé.

Az emlékirat a továbbiakban részletesen rámutat azokra a hibákra, amelyek a törvényjavaslat szövegében jelentkeznek. A minisztérium valószínűleg mérlegelni fogja a szakmai szervezetek előterjesztéseit és ennek alapján módosítani fogja a törvényjavaslatot.

— **Virágkiállítás Kolozsváron.** A Romániai Kertészeti Egyesület Kolozsváron székeli erdélyrészi fiókjá, szokásos évi virágkiállítását a hó 10-én és 11-én rendezi meg a közismerten szép Botanikus kert muzeumi épületében. Ezutal Erdély több tartományának kertészeti fognak vetélkedni a szebbnél-szebb virágokkal. Olvasóink virágbarátaikat új meglepetésekkel várja a kiállítás rendező-bizottsága, melynek élén Borza Sándor egyetemi tanár fáradozik kitéző munkatársaival karöltve. A kiállítás ismételt gazdag ismertetője lesz a virágbarátoknak, akiknek alkalmuk nyílik kiválasztani azokat a szemüknek, egyéniségüknek megfelelő virágokat szín, alak és fajta szerint, amelyeket kertjük szépítésére és otthonosságukra szándékoznak meghonosítani. A kiállítás megnyitása szeptember hó 10-én reggel 8 órakor veszi kezdetét, melyet a bíráló-bizottság munkája előz meg, majd pedig átad megtekintés végett a nagyközönségnek.

— **Emelkedik a gyógyszerek ára.** Bukarestből jelentik: A Semmalul című lap jelentése szerint a bukaresti piacról a gyógyszerek egyrésze eltűnt és általában a gyógyszerek indokolatlanul megrágultak. A lap erélyes intézkedéseket követel a gyógyszerek megrágása ellen.

— **Gonosz játék tragikus következménye.** Storojinetiből jelentik: Petre Sidoreac 7 éves és Alexandru Sidoreac 5 éves gyermekek játék közben lefogták Irina Corstiuac 5 éves leánykát és száját földdel betömtek. A szerencsétlen leányka nem tudott segítségért kiáltani és a szájába tömött földtől és homoktól megfulladt. Amikor a szerencsétlen gyermek édesanyja megtudta, hogy mi történt, a lelki megrázkodtatástól megőrült és beszállították az elmeorvosi intézetbe.

A piac legújabb cseménye

A kolozsvári tüzfakereskedők nagy erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a kuszóbban álló téli idényre szükségleteiket fedezhessék. Sajnos, a mind jobban érezhető vagonhiány nem a legjobb eredményekkel kecsegtet. Előfordul, hogy a legszámtottevőbb kolozsvári tüzfakereskedőknek hetenkint 5-6 vagon kiutalásával is meg kell elégedniük. A tüzifa árában a tavalyihoz viszonyítva jelentékeny ár-emelkedéssel kell számolnunk.

A kolozsvári polgármesteri hivatal több közmunkálati kiadására tözött ki újabban árlejtéseket. Így szeptember 19-én egy 14 tonnás uthengerezőgépet beszerzésére tartanak versenytárgyalást. Október 3-án 10 ezer kiló szénát vásárol árlejtési úton a polgármesteri hivatal. Szeptember 16-án a városi fürdő kabinjaihoz szükséges 160 darab lakat beszerzésére hirdettek versenytárgyalást.

A folyamatban levő építkezési munkálatokat nagyban akadályozza az a körülmény, hogy a cement-készletek kifogytak és újabb szállítások a vagonhiány miatt fennakadtak. Több esetben az új építkezéseket anyaghiány miatt elhalasztották.

A kolozsvári illeték-egyenértékadó kivetések hetekkel ezelőtt befejeződtek és a kivetésekre vonatkozó jegyzőkönyveket most kézbesítik ki a pénzügyi hatóságok. Minthogy a vállalatok gépi berendezéseinek az adókövető közegek az eredeti beszerzési árakat vetették alapul és géphasználat címén legfeljebb 20 százalékos leírást engedélyeztek, a kivetések igen nagy hányadát megfelelőbbézték.

Nyersanyaghiány miatt! Ismét kényszer szabadságra küldi munkásait a Belga Romana

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az utóbbi félévben ismételtelen megtörtént, hogy a kolozsvári Belga Romana textilipari gyár leállni kényszerült, mivel nem jutott hozzá a külföldi nyersanyag megrendeléséhez. A gyárigazgatóság az átmeneti időre szabadságotla munkásait, akik a kényszerű télen idején keserves sorsban tengődtek. Most, mint értesülünk, a Belga Romana gyár ismét nyersanyag hiánnyal küzdök. Hetek óta nem tudta megkapni a külföldről eszközölt nyersanyagmegrendeléseit, úgyhogy üzemet nem tudja zavartalanul folytatni. A gyárigazgatóság ezutal is kénytelen munkásait szabadságotla mindaddig, amíg megrendeléséhez hozzájut. Ugy hírlük, hogy a gyárnak csak a jövő hét közepéig van kellő mennyiségű nyersanyaga. Valószínű, hogy ekkor sor kerül a munkások szabadságotlására. A gyár háromszázötven munkásága nagy elkeseredéssel tárgyalja a helyzetét, de bizakodik abban, hogy az utolsó pillanatban valamilyen áthidaló megoldás kínálkodik, amellyel elkerülhető lesz a kényszer szabadságotlások foganatosítása.

— Külön kimutatást kell készíteni az albérlekről. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium rendőrségi államtitkársága rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok a főbérlek, akik butorozott szobát, garzonlakást adnak albérletbe, vagy ágyrajárókat tartanak, kötelesek külön kimutatást végezni, amelybe naponként kötelesek bejegyezni az érkező és eltávozó személyek pontos adatait. Azokat a személyeket, akiket fegyvergyakorlatokra hívnak be és akik csapattestekhez utaznak el, az ingatlan könyvecské második számú ívén kell bejelenteni, de csak abban az esetben, ha a behívott tartalékos végleg elhagyja azt a lakást amelyben eddig lakott.

Ruháit ne féltse,

MERT
megbízható

CZINK-GYÁR

TELEFON • VEGYTI SZTITÁSA
30-35. • ÉS RUHAFESTÉSE

LEGUJABB

Anglia és Franciaország remélik, hogy Amerika feladja semlegességét

Flotta-támpontot épített az USA a Pacifikon - Kivételes rendszabályokat léptetett életbe a bolgár kormány

(LONDON.) (Dunaposta.) Az amerikai Vöröskereszt Egyesület vezetője 10.000 dollárt juttatott el a washingtoni angol nagykövethoz az elszűlyedt Athenia angol hajó utasainak segélyezésére.

ALAKULNAK A CSEH LÉGIÓK

(LONDON.) (Dunaposta.) Londonban tovább folyik a volt csehszlovák állampolgárokból alakítandó cseh légiók megszervezése. A légióban való belépésre vonatkozó felhívást Benes Eduard, a csehszlovák köztársaság volt elnöke írta alá. Az Egyiptomban élő csehek és szlovákok közölték az egyiptomi angol ügyvivővel, hogy a maguk részéről is felajánlják szolgálatukat Angliának és a vele szövetséges államok hadseregének. Az angol ügyvivő ezt a bejelentést tudomásul vette és az Egyiptomban élő csehek és szlovákok elhatározásáról értesítette az egyiptomi belügyminisztert is.

ANGLIA FIGYELME RÓMA FELÉ IRÁNYUL

(LONDON.) (Dunaposta.) Az egész angol sajtó nagy érdeklődéssel kíséri azokat a tárgyalásokat, amelyeket Ciano gróf, olasz külügyminiszter folytat jelenleg a római angol és francia nagykövettekkel. A tárgyalásoktól sorsdöntő eredményeket várnak az európai konfliktus, illetve a német-lengyel háború ügyében.

UJ MAGYAR KÖVET SZÓFIA-BAN

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) Arnóczy Jungert Mihály, az ujonnan kinevezett bulgáriai magyar követ, aki korábban Moszkvában teljesített diplomáciai szolgálatot, mint lapunk más helyén megírtuk, csütörtökön ünnepélyes keretek között adta át megbízólevelét Boris bolgár királynak. Az új magyar követet a magyar követségi palota és a királyi palota között felállított diszörtség üdvözölte, amikor kabinetfőnöke kíséretében megbízólevelének átadására a palotába ment. Az új magyar követ megbízólevele átadásakor tolmácsolta Boris cárnak Horthy kormányzó legszívélyesebb üdvözlését, egyben közölte, hogy a magyar államfő a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel tekint Bulgária kiegyensúlyozott és békés politikájára. A magyar államfő tisztában van azzal, hogy mindez Boris király előrelátó és gondos politikájának műve. Boris cár válaszában köszönetét fejezte ki Horthy kormányzó megemlékezéséért és a maga részéről is a legnagyobb melegséggel nyilatkozott Magyarország jelenlegi békés és semleges magatartásáról.

SEMLEGES MARAD-E AZ USA?

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Francia körök véleménye szerint, bár Amerikában a teljes semlegességet kimondó törvény már gyakorlatilag is életbelépett, mégis biztosra veszik, hogy Rooseveltnél előbb vagy utóbb kénytelen lesz ennek a törvénynek a rendelkezéseit lényegesen megváltoztatni. Francia részről hangsúlyozzák azt, hogy erre az elhatározásra Rooseveltnél az amerikai közvélemény hangulata és nyomása fogja ösztönözni. A Figaro jelentése szerint a háború tényleges megkezdése guókeresen megváltoztatta az amerikai közvélemény felfogását. Azok a szenátusi tagok, akik eddig a semlegesség fentartása mellett kardoskodtak, a háború tényleges megkezdése óta megváltoztatták felfogásukat és ma az az álláspontjuk, hogy Amerikának fel kell adnia semlegességét. Az egész amerikai közvélemény rokon-szenve — fejezi be cikkét a Figaro — Anglia és szövetségesei felé fordult.

TÜRELEMRE INT A FRANCIA RÁDIO

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Gioradious, a francia rádióállomás vezetője csütörtökön este személyesen kérte a francia rádió hallgatóit, hogy legyenek türelmesebbek és megértőbbek a francia nagyvezérkar hivatalos jelentéseivel szemben. Ne kívánja a francia rádió hallgatói, hogy olyan jó híreket közöljenek vele, amelyek árthatnak a francia katonai műveletek sikerének és eredményének. A rádió vezetősége kellő időben pontosan tájékoztatni fogja hallgatóit a folyamatban levő hadműveletekről és azok eredményéről is.

Washington felkészül

(WASHINGTON.) (Rador.) Az United Press közlése szerint az amerikai tengerészeti hivatal megkezdi a Sainte Thomas-sziget megerősítését Ezen a ponton Amerika ugyanis fontos tengeralttjáró támaszpontot akar létesíteni. Ugyancsak Washingtonból közlik, hogy tegnap Rooseveltnél elnökletével államtanács volt, amely nemzetvédelmi kérdésekkel foglalkozott. Határozottan afelel is, hogy életbelépteti az angol-amerikai egyezményt, amelynek értelmében az USA kaucsuk ellenében gyapotot fog szállítani Nagybritanniának. Végül Newyorkból közlik, hogy Cordell Hull külügyi államtitkár kijelentette, hogy a szeptember 21-én Panamában megtartandó panamerikai kongresszuson nem vesz részt.

ERÉLYES NÉMET TILTAKOZÁS

(BERLIN.) (Rador.) A DNB közli a legfelsőbb hadvezetőség megbízásából a következőket: Az a tény, hogy a londoni és az amerikai rádióállomások most már nyíltan a német flottát teszik felelőssé az Athenia elsüllyesztéséért, arra enged következtetni, hogy a Harmadik Birodalom ellen tereszzerű aknamunka folyik, amely ellen Berlin a leghatározottabban tiltakozik.

MEXIKÓ MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT SEMLEGES MARAD

(MEXIKÓ CITY.) (Rador.) Cardenas elnök a külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy Mexikó állam minden körülmények között meg fogja őrizni semlegességét és mindent elkövet, hogy a beavatkozásra kényszerítő körülményeket kiküszöbölje az állam politikájából.

VI. GYÖRGY SZEMLEUTON

(LONDON.) (Rador.) A Reuter hírszolgálati iroda jelenti, hogy VI. György uralkodó tegnap felkereste az aldershoti katonai gyakorlóteret, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta.

A FRANCIA SAJTÓ DERÜLÁTÓ

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint az összes francia lapok csütörtöki száma részletesen boncolgatja a jelenlegi helyzetet és kilátásait. A Le Journal azt írja, hogy elegendő volt Franciaország és Anglia akcióbá lépése ahhoz, hogy mindenki azonnal észrevegye, valami változás történ Európában. A győzelem biztonsága hatja át a lelkeket. A Le

SZIRIA IS NÉMETORSZÁG ELLEN

(RÓMA.) (Dunaposta.) Az Osservatore Romano jelentése szerint Sziria kormánya hadiállapotban levőnek nyilvánította magát Németországgal és a sziriai német követnek kiadta az utlevelét.

KIVÉTELES INTÉZKEDÉSEK BULGÁRIÁBAN

(SZÓFIA.) (Rador.) A Havas távirati iroda közlése szerint a bulgár minisztertanács különböző szükségrendeleteket bocsájtot ki, amelyek szerint mártól kezdve tilos az ország területén a magángépkocsihasztnalat. Kivételt csak miniszteri engedéllyel lehet tenni. Az állami autók benzinhasztnalatát is szabályozták. Az állami gépkocsik mártól kezdve háromnegyed részben benzint és egynegyed részben alkoholt fognak használni. Szerdán és pénteken tilos a huskiszolgáltatás.

Petit Parisien a következőket írja: Bizonyos idő óta Hitler kancellár elvesztette tárgyilagosságát követeléseinek felülbírlásánál és éppen ezért elkészülhetünk arra, hogy nagyszabású erkölcsi offenzíva is indul meg a részéről abban a formában, hogy harmadik jóindulatú személy közvetítését dobja bele a jelenlegi kavargó helyzetbe. Ennek az erkölcsi offenzívának a sorsa már is eldőlnék tekinthető. Sietünk annak megállapításával, hogy a Führer kísérlete kudarcot fog vallani. Franciaország és Anglia soha nem fog meghajlani a Führer előtt és nem engedheti meg részére azt az előnyt, hogy sikerrel dicsekedhessék, még ha ez a siker csak részleges is, mint amilyen a lengyelországi és nem türheti, hogy a német vezér és kancellár hegemoniát gyakoroljon egész Európa felett.

Az Excelsior a következőket írja: Az eddigi eseményekből egy biztos tény állapítható meg: Még pedig az, hogy csapataink lábakkal érintették a német földet.

A Le Epoque című lapban Kerrillis azt írja, vajjon a jelenlegi jelszavak módosíthatók-e Franciaországgal, sőt Angliával szemben is? Egyesíteni kell erőinket, mielőtt a keleti front összeomlik, mert nem tudhatjuk, hogy mit veszünk el a lengyel fronton.

A L'Oeuvre azt írja, hogy az erkölcsi és anyagi szempontok és Franciaország helyzete sokkal jobb most, mint amilyen 1914-ben volt, Németország helyzete viszont hátrányosabb, mint az 1914. évben.

SEMMIFÉLE TENGERTI HADMOZDULAT

(LONDON.) (Rador.) A tájékoztató minisztérium közli: Semmiféle fontosabb hadmozdulat nem történt. A német tengeralattjárók ellen folyik az üldözés. A német tengeralattjárók csak a Bosna kereskedelmi hajó ellen intéztek támadást sikertelenül, míg a Royal elnevezésű 4850 tonnás kereskedelmi hajót elsüllyesztették. Megtámadták a Corinthia nevű hajót is, amely csak jelentéktelen sérülést szenvedett és sikerült a kikötőbe menekülnie. A Spanyol országban lévő Vigo kikötőjében eddig 27 német kereskedelmi hajó keresett menedéket, amelyeknek tonnatartalma összesen 119 ezer tonna.

AMIT ÉRTELMEZLENNEK TART A KÖZVÉLEMÉNY

(PÁRIS.) (Rador-Havas.) A nemzetközi közvélemény érthetetlennek tartja a

francia-angol magatartást, amely általános csalódást keltett. Hivatalos helyen ezt a magatartást a körülményektől parancsoltnak és az okosság álláspontjának minősítik arra való hivatkozással, hogy olyan célzatos propaganda, mint amilyent az 1914—18 évi világháboruban fejtettek ki, már nem vezethet eredményre. A közvélemény súlyosan elítéli azt, hogy az angol jelentés eltitkolni igyekezett azt a tényt, hogy Hamburg ellen megkísérelt légitámadásnál az angol repülőgépeket lelőtték. Még az angol rádió is megkísérelte ennek eltitkolását. Hivatalos felfogás szerint nem kell csodálkozni azon, hogy Anglia és Franciaország nem válaszolt arra a sajtó- és rádiópropagandára, amely szerint ez a két ország megsértette több állam semlegességét, mert sem Franciaországnak, sem Angliának nincs szándékában a semlegesség megsértésével valamely államot a háborúba való bekapcsolódásra kényszeríteni.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(LONDON.) Sir Frederic Leith Rosst a gazdasági háború minisztériumának vezérigazgatójává nevezték ki.

(BELGRÁD.) (Rador.) Péter király születésnapján nagyszabású közkegyelmi törvény jelent meg, amely főleg a horvátok részéről elkövetett különböző tiltott politikai cselekedet miatti büntetéseket engedtek el.

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai hadügyminisztérium hivatkozással Rooseveltnél köztársasági elnök rendeletére, közölte, hogy a Panama-csatorna egész területét az amerikai hadügyminisztérium ellenőrzése alá helyezték.

(LONDON.) (Rador.) Lord Craicavon kiáltványt intézett Északírország népéhez, amelyben megállapítja, hogy Északírország lakossága a legteljesebb loyáliságnak adta tanujelét, amikor a hedseregbe való belépésre szóló felhívás megjelenése után tömegesen jelentkezett katonai szolgálatra.

— Gyászistentisztelet Miron Cristea patriárka halálának féléves évfordulója alkalmából. Bukarestből jelentik: Miron Cristea patriárka halálának féléves évfordulója alkalmából ünnepélyes istentisztelet lesz a fővárosi metropolita-templomban. A gyászistentiszteletet maga Nicodim Munteanu, az új patriárka fogja celebrálni.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk I. S. 26 lej adományát a szegények részére.

— UEC—Haggibbor klubközi atlétikai verseny lesz szeptember 10-én, vasárnap reggel 9 órai kezdettel a Károly parkban lévő új Stadionban. A verseny számok a következők: 100 m.: síkfutás, diszkoszvetés, 400 m.: síkfutás, magasugrás, 1500 m. síkfutás, hármasmugrás, 200 m. síkfutás, sulydobás, távolugrás, 4x100 m. staféta. Pontozás: 5, 3, 1, a stafétánál 10, 5, 3. Az elsőhelyezettet díjazták.

— Stefanescu Goangá, a kolozsvári egyetem rektora belépett a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Florian Stefanescu Goanga, a kolozsvári egyetem rektora, aki az ismeretes revolveres merénylet szenvedő áldozata lett, levelet intézett a Nemzeti Ujjászületés Frontja elnökéhez, akivel közölte, hogy miután a NUF megalakulása idején súlyos betegen feküdt a kolozsvári egyetemi klinikán, majd néhány hónapig Franciaországban volt üdülősabadságon, csak most van abban a helyzetben, hogy jelentkezhetik a Nemzeti Ujjászületés arcvonalaiba, kérve felvételét. Levelében utal arra, hogy mindig hűséges alattvalója és lelkes munkatársa volt II. Károly király Őfelségének és teljes mértékben magáévá teszi az új kormányzati rendszer szellemét és felfogását, amellyel erélyesen megfékezte a rendbontó elemek zavarkeltő tevékenységét, amelynek ő is szenvedő áldozata volt.

— Vaida Sándor és Jorga Miklós királyi tanácsosok a fővárosban. Bucures-tiből jelentik: Vaida Sándor királyi tanácsos, a képviselőház elnöke a fővárosba érkezett, hogy résztvegyen a törvényhozás bizottságainak munkájában. Jorga Miklós professzor, királyi tanácsos, aki üdülősabadságát Herkulesfürdön töltötte, szintén visszaérkezett a fővárosba.